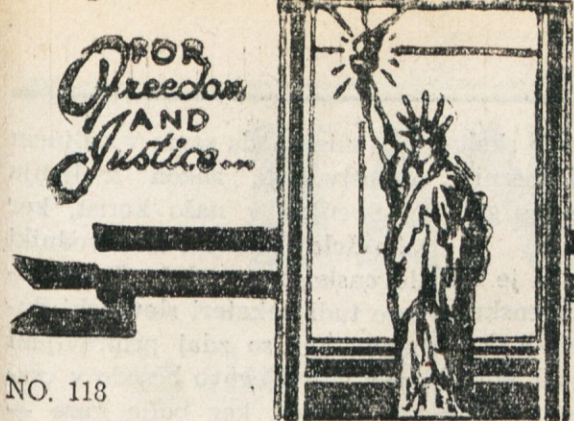

NO. 118

AMERIŠKA DOMOVINA

Antonia Pavlic 7-8-0
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227

IN SPIRIT
LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, JUNE 16, 1970

STEV. LXVIII — VOL. LXVIII

Deževna doba že vpliva na vojskovanje v Indokini

SAIGON, Viet. — Deževna doba se je začela 23. maja in traja neprestano do 7. mesecev. Spreminjanje vso Indokitsko v veliko močvirnato blato, ki ovi- ra vojskovanje na saigonski kot na komunistični strani. Postaja zmeraj bolj neprijetna tudi komunistom. Komunistične čete dobivajo namreč moderna orožja in moderna prevozna sredstva, vse to pa v deževni dobi velikokrat odpove. Znana cesta Hočiminha se je na primer že spremenila v veliko blato, ni sposobna za noben težji transport. Pa ne samo dež in nalivi, tudi megla zavira operacije. Helikopterji se na primer nočejo dvigniti v zrak, ker ne vedo, kje in kako bi pristali. Še huje je za bombnike, ki niso mogli odvreči bomb, ker ciljev niso mogli odkriti. Vračajo se na letališča, tam pa zopet ne morejo pristati, ker je vidnost preslaba. Zato morajo pogosto odleteti na visoko morje in tam "bombardirati" morsko površino, da se znebijo nevarnega tovara. Nič manjša nadloga so tudi komarji, ki jih je toliko, da se ne dajo pregnati z nobenim sredstvom. Deževna doba ima pa tudi koristi za naše vojake: preganja gverilce v džungle, odkoder se ne morejo nikamor ganiti in napadati iz zased. Seveda pa deževno vreme, ki traja cele mesece, vpliva slabo na moralno naših čet. Ko se oddelki vrnejo s svojih misij, se v taboriščih ne morejo nikamor premikati, ker so vsa tla prepojena z močvirjem. Se počutijo kot ujetniki sovražne prirode. Zato je pa pri njih tem večja želja, da se kmalu vrnejo domov. Nikoli ne čakajo konca enoletne službene dobe tako težko kot ravno v deževnih mesecih, akoravno je smrtnih nevarnosti v deževni dobi manj kot v suhih mesecih.

Ameriški diplomatje imajo pa res smolo

COPENHAGEN, Dan. — Naše poslanstvo v Copenhagnu je priredilo za svoje uslužbence in prijatelje izlet z vlakom v neko kopališče 45 milj daleč od prestolice. Vseh gostov je bilo nad 100. Na poti domov je pa izletniški vlak trčil ob tovorni vlak. Ker je vlak vozil počasi, ni bilo posebne nesreče, le 8 gostov je bilo poslano na pregled v bližnjo bolnico. Nesreča ni bila morda posledica sabotaže, železničarji jo smatrajo za nekaj, kar se lahko vsak čas vsakomur pripeti.

Argentinska nova vlada priznana

BUENOS AIRES, Arg. — Brigadni general Robert Marcelo Levingston je bil postavljen za predsednika teden dni stare vojaške vlade. Novi predsednik je star 50 let, bil je oficir v inteligenčni službi in vojaški ataše argentinske ambasade v Washingtonu. Združene države Amerike so že objavile diplomatsko priznanje novi vladi in jo smatrajo za legalno vlado Argentine.

Vremenski
prerok
pravi:

Deloma oblačno in toplo. Najvišja temperatura okrog 80,

Novi grobovi

Mathilda Jenisek
V Huron Road Hospital je umrla Mathilda Jenisek, roj. Young, stara 87 let. Stanovala je na 13700 Deise Avenue. Njen mož Herman je umrl 1966. Bila je mati Wilbur in Eileen Sawyers, stara mati 7 vnukom in 3 pravnukom. Rojena je bila v Johnstown, Penna., odkoder se je preselila v Cleveland leta 1912. Pogrebni obredi bodo v sredo ob 9.45 iz Zele Memorial Chapel, 458 East 152 Str. in ob 10.30 v cerkvi Sv. Jeroma. Pokopana bo na Kalvariji.

V Italiji se je že začel boj za oblast v pokrajinskih vladah

RIM, It. — Italija ima po zadnjih volitvah možnost, da ustanovi še 15 pokrajinskih vlad. Interes zanje se je pokazal izredno hitro. Komunisti so namreč uvideli, da morejo dobiti vlado v svoje roke v treh tako imenovanih "rdečih pokrajinah" — odnosno v Bologni, Perugi in Florenci — le tako, da gredo v koalicijo z Nennijskimi socialisti, ki so postali tretja najmočnejša stranka v Italiji. Torej neke vrste nova ljudska fronta! Pa so krščanski demokratje takoj povedali socialistom, da ne bodo mogli priti v centralno vlado, ako se bodo v pokrajinah speli s komunisti. To bo seveda tudi zelo zavleklo rekonstrukcijo sedanje Rumorjeve rimske vlade.

Komunisti so se utrdili v znameniti pagodi

PHNOM PENH, Kam. — Vietkongovci so minirali vse dohode k z n a m enitemu starinskemu templju Angkor Wat. Znotraj so si uredili bolnišnice in zaklonišča. Vse okrog so zavarovali s strelskimi jarki. Kambodžanske in južnovietnamske čete so komuniste pregnale iz okoliških o-taktika komunističnih gverilcev. porišč in cestnih križišč.

Zatekanje v svetišča je znana Od tam delajo izpade, napadajo sovražnika, in tiski pa se umaknejo v spoštovana svetišča, kjer jih ne morejo napadati s težkim prožjem. V Sloveniji so partizani delali enako in je zato po njih krivdi bilo uničenih mnogo cerkva in starinskih umetnostih v starih gradovih.

Vietnamski begunci izdelujejo mirovni načrt

PARIZ, Fr. — Beguncev iz Vietnama se je v Franciji nabralo precej. Prvi so prišli s padcem Diemove diktature, pozneje je pa vsaka vladna sprememba v Saigonu poslala nove, največ v Francijo. Je to večinoma inteligenca, ki se dolga leta ni hotela mešati v politiko, ker ni želela, da debatira z režimom generala De Gaulle. Zadnje čase je pa begunska emigracija oživila, je že našla skupno podlago za iskanje nove rešitve vietnamske tragedije. So to neke vrste vietnamski nevtalci, ki niso ne za saigonsko ne za hanoiško vlado, niso pa tudi proti nekaterim idejam obeh tabarov. Skupino vodi dr. Van Huynen, ki je bil l. 1955 tudi minister v saigonski vladi, pa je potem šel v begunstvo v Pariz. Je znana osebnost, ki ima dosti zvez in političnih stikov. Vidi se že po tem, da so na njegovo prvo tiskovno konferenco v Parizu prišli zaupniki francoske vlade, ki nič ne taje, da jim je novo gibanje simpatično. Na tiskovni konferenci so bili pa tudi prijatelji saigonske in hanoiške vlade; celo zastopnike iz Moskve so opazili. Novo begunsko gibanje si je izbralo naslov: Narodna fronta za mir in nevtalnost v Južnem Vietnamu. Gibanje ima dobre stike tudi z nekaterimi močnimi budističnimi sektami v Saigonu, Gibanje pa hoče biti nevtalno na vse strani; napada na primer ravno tako politiko princea Sihanuka kot generala Lon Nola.

Razume se, da sedanje izjave novega nevtalističnega gibanja veliko ne pomenijo, ker se pa tisti, ki iščejo pot do miru v In-

Humphrey in Kennedy ponovno kandidirata za senatorja

WASHINGTON, D.C. — Te dni je bivši podpredsednik Humphrey izjavil, da se bo ponovno potegoval za mesto senatorja v Minnesoti. Tam je bil do sedaj za senatorja znani demokratski politik Mc Carthy, ki je pa prišel s stranko navzkriž. Morda bo kandidiral kot neodvisen kandidat.

V Bostonu je pa napovedal svojo kandidaturo senator Kennedy. V ta namen je sklical posebno tiskovno konferenco, ki pa menda ni potekala po senatorjevih željah. Potegoval se bo za svoj sedanji mandat.

Notranji tajnik Hickel se bo skoro poslovil?

WASHINGTON, D.C. — Pretekli teden so se razširile govorice, da bo notranji tajnik W. J. Hickel skoro vzel slovo iz vlade bodisi prostovoljno bodisi odlovljen. Njegovo razmerje do predsednika Nixona se je poslabšalo, odkar je bilo objavljeno njegovo osebno pismo predsedniku 6. maja, v katerem se je Hickel pritožil, da vlada premalo skrbi za dobre zveze z mladino.

Povpraševanje v notranjem tajništvu in med ožjimi sodelavci tajnika W. Hickela niso dala nobene razjasnitve. Nihče ni vesti o bližnjem se odhodu W. J. Hickela niti potrdil niti zanikal.

dokitajski, želijo obesiti na vsako še tako tanko nitko, ki kaj obeta, je treba počakati, kdo vse se bo še zanimal za ta izreden nevtalističen pojav.

Ameriška Domovina v prvem tednu julija zaradi počitnic osobja ne bo izšla

Kot v preteklih letih tudi letos v prvem tednu julija Ameriška Domovina ne bo izšla, ker bo celotno osobje v uredništvu, upravi in tiskarni na počitnicah. Naročnike in čitatelje lista prosimo za razumevanje, ker uslužbenstvo drugače ne more do nujno potrebnih počitnic. število osobja je premajhno, da bi moglo postopno na počitnice.

Vse tajnike in poročevalce društev prosimo, naj svoje objave za čas, ko list ne bo izšel, pošljejo preje, da jih bo mogoče še o pravem času objaviti. Lista ne bo v tednu od 29. junija do 6. julija.

Torej vendar odtajanje zaledenelih pozicij v izraelsko-arabski vojni?

CLEVELAND, O. — Zadnji izbruh državljanske vojne med palestinskimi gverilci in rednimi kraljevskimi četami v Jordanu je morda vendarle rodil tudi pozitiven uspeh. Dogodilo se je namreč tole: Pri prvih spopadih so palestinski gverilci dobili in obdržali pobudo v vojskovanju s Husseinovimi četami. Kazalo je, da bodo gverilci močnejši. To so vsi, ki so zainteresirani na tej vojni, takoj opazili in temu primerno reagirali. Sirija se je že pripravljala, da pošlje 10.000 svojih vojakov v Jordan, Irak pa okoli 4.000. To bi naravno pomenilo neogiben poraz kraljevskih čet in spremembo političnega položaja v arabskem svetu, ki z njim ne bi bili vsi zadovoljni. Pri tem so gverilci napravili še nepotrebno pustolovščino, da so nekaj nevtalnih tučev pobrali v vietnamskih hotelih in jih deklarirali za talce, kar je seveda razburilo ves svet, celo Moskvo. Čez noč je nastopila sprememba stanja: iz A-

merike je prišla novica, da bo Washington s silo branil uso-do "tujih talcev". Kako se to do napravi, vedo Arabci dobro iz akcije pokojnega predsednika Eisenhowerja, ki jo je napravil l. 1958 v Libanonu. Tiho pa ni bil tudi Izrael. Je tudi povedal, da ne bo mirno gledal, kaj počnejo sirijske in iraške čete v Jordanu. Da bo pa merna polna: tudi arabski strokovnjaki so prišli do zaključka, da so palestinski gverilci organizacije Al Fata sicer hrabri vojaki, toda kraljevskim četam pa niso kos, še manj bi pa znali upravljal arabske države. To so jim povedali iz Moskve še pred zadnjimi trenji v Libanonu.

Takrat je pa prišel koncentriran pritisk na kralja Hussein, naj za malenkost popusti gverilcem, da bo vse skupaj dobilo videz, da so vsaj delno zmagali v Jordanu. Kralj Hussein je ta nasvet poslušal, gverilci so "slavili zmago" in gverilskih spopadov v Jordanu je bilo kaj hi-

tro konec. Mir pa ni nastopil na diplomatskih frontah. Nasser je od Izraela dobil otipljiv dokaz, da bo zanj zmaga nad Izraelom izredno draga stvar, češar menda do sedaj ni verjel. Neke zakulisne sile, ki so z njim v zvezi, celo mislijo, da bi nekaj popustil od svojega zaledenega stališča do Izraela. To se je pokazalo takrat, ko je dobil jasno sliko, kako si Moskva predstavlja vojskovanje v arabskem svetu pod sovjetsko kontrolo. Takrat je namignil, da ne nasprotuje diplomatski in politični rešitvi sedanjega spora z Izraelom. Kdaj naj bi to nastopilo, pa ni hotel niti namigniti. Na drugi strani je pa tudi izraelska ministrska predsednica pred par tedni namignila, da je tudi Izrael pripravljen na popuščanje. Če pa ne pride do kompromisa, se bodo pa izraelske čete borile do skrajnosti, kot se sedaj.

Na zunaj se pa vse skupaj zapleta okoli vprašanja, kdaj bi Izrael dobil ameriška voj-

BO BRANDT SPREMENIL NEMSKO ZUNANJO POLITIKO

Volivni rezultat pri zadnjih nemških državnih volitvah je opozoril nemško vlado, da volivci ne odobravajo vodstva sedanje zunanje politike.

BONN, Z. Nem. — Volilni poraz nemškega kanclerja Willi Brandta pri zadnjih državnih volitvah bo najbrž predsednika prisilil k temeljiti reviziji vodstva dosedanje nemške zunanje politike. Brandt se je kar odločno lotil problema ureditve odnosov z vzhodnimi komunističnimi državami.

Se boj je izpodletelo zunanemu ministru Walter Schaeleu, da bi pridobil za Svobodno demokratsko stranko nekaj poslanskih mest v Nižji Saksonski in Posarju. Povrhu je izgubil še eno tretjino glasov v severni renski Westfaliji. Desno krilo Schaelevo Svobodne demokratske stranke odločno nasprotuje Brandtovi politiki zblizanja s komunisti in sedaj dolži Schaele za poraz pri volitvah, ker se preveč nagiba na levo.

Izguba šestih od 30 strankinih poslancev v federalnem parlamentu bo onemogočila Brandtovo večino v parlamentu. Svobodna demokratska stranka bo imela 22. junija v Bonnu konvencijo, kjer se bo gotovo spkazalo, kako resen je razkol v stranki med desnim in levim krilom.

Brandt bo tudi najbrž moral popustiti pri dosedanjih načrtih

Brandt bo tudi najbrž moral popustiti pri dosedanjih načrtih

Brandt bo tudi najbrž moral popustiti pri dosedanjih načrtih

Francija znižala obvezno vojaško službo na 12 mesecev

PARIZ, Fr. — Francoski parlament je odobril skoraj soglasna vladin predlog, da naj bo obvezna vojaška služba samo 12 mesecev. Utemeljitev vladnega predloga je pa v tem slučaju res odkritosrčna. Vlada je namreč trdila, da trenutno Franciji ne grozi nobena nevarnost od zunaj. Vojaki, ki so izpolnili svojo službeno dolžnost, bodo pa imeli še drug privilegij. Dobili bodo volivno pravico, kakor hitro odslužijo vojaški rok. Drugače bi morali čakati izpolnjenost 21. leto. Olajšave za študente so pa ostale nedotaknjene.

Tudi v Braziliji so piratje dosegli svoj cilj

RIO DE JANEIRO, Braz. — Brazilska vlada je objavila, da bo izpolnila zahteve političnih piratov, ki so ugrabili nemškega veleposlanika Holleba. Izpostavila bo 40 političnih pripornikov, ki pa njihova imena še niso znana, objavila bo tudi oba manifesti pripornikov v radiju in v časopisu. Pri ugrabitvi sta namreč sodelovali dve skupini brazilske politične opozicije, ki vsaka hoče imeti svojo "odškodnino" v gornji obliki. Vsebinsa manifestov ne obravnava posebnih idej.

Naša dežela ne nasprotuje kontroli cen in mezd

PRINCETON, N.J. — Delavske unije in podjetja so seveda proti vsaki kontroli cen in mezd in poudarjajo svoje stališče tako glasno, da javnost misli, da je vsa dežela proti, Gallupov zavod je pa dognal nekaj drugega: za kontrolo so po njegovih računih tako republikanci kot demokratje ter neuvrščeni v sko-

Iz Clevelanda in okolice

Seja kluba upokojencev — Seja Kluba Slov. upokojencev za st. clairsko okrožje bo prihodnji četrtek, 18. junija, ob 2. uri popoldne. Ob tej priliki si lahko preskrbite tudi vozne listke za federacijski piknik, ki bo 5. avgusta t.l. Vsi, ki so zastopali za asesmentom, naj pridejo n ga poravnajo.

Zadušnica — V sredo ob 6.30 se bo brala sv. maša zadušnica za pok. John J. Snyder v cerkvi Marije Vnebozete ob drugi obletnici njegove smrti, ob 7. uri pa sv. maša zadušnica pa za starše v isti cerkvi.

Zadušnica — V sredo ob 8.15 se bo brala sv. maša zadušnica za Ano Leskovec v cerkvi Marije Vnebozete ob šesti obletnici njene smrti.

Najden Parakit — Parakit, zelene barve in jako domač, se je znašel na našem dvorišču. Kdor ga pogreša, naj se zgasi na 1106 East 67 Str.

Graduacija — Rudolf Hren, sin Mr. in Mrs. Rudolph Hren, je graduiral na Cleveland State University. Specijaliziral se je v trgovski administraciji. Organiziral je tudi Golden Hearts, ki je v sklopu Sigma Phi Epsilon fraternity. Rudolph Hren je prvi vnuk Mrs. Mary Hren, ki je graduiral na univerzi in je tudi vnuk Mr. Marko Fudurich-a.

Popravek — Steve Trebec st., o čigar smrti smo včeraj poročali, je bil mož pokojne Antonije, oče Josepha, Steve ml. in Johna, brat pokojnih Franka, Josepha in Mika Trebec.

Zadnje vesti

WASHINGTON — Bela hiša je objavila, da bo predsednik Nixon ta teden podal poročilo o gospodarskem položaju dežele. Dan še ni bil določen.

BRAZILIJA — 40 političnih jetnikov je bilo prepeljanih iz Brazilije v Alžirijo v zamenjavo za ugrabljenega nemškega diplomata. Ugrabitelji so objavili, da bodo nemškega diplomata izpustili, čim bodo prejeli poročilo, da so politični jetniki dospeli v Alžirijo.

NEW YORK — Newsweek poroča, da je bil Aleksander Dubček na zelo burni seji predsedstva komunistične partije izključen iz partije in razrešen službe ambasadorja v Turčiji. Dubček je prišel iz Turčije, da bi še videl svojo 80 letno bolešno mater.

CLEVELAND — Včeraj popoldne je zapihal hud veter preko severovzhoda Ohio. Prebivalci Parme, Breksvilla, Seven Hills in Brunswicka poročajo, da so videli v zraku tornado-ljake, ki so se skoraj približali zemlji. Vremenske postaje so opozarjale na nevarnost tornada.

raj enakih odstotkih, ki se dajo zgostiti na povprečje 45%. To je seveda dalo politikom takoj več poguma, da tudi oni zagovarjajo začasno federalno kontrolo. Posebno so za to idejo vneti guvernerji in župani. Ker Nixonu ne bo preostalo nič drugega, se bo moral na koncu odločiti za kontrolo, akoravno mu je osebno zoprna.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44108

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:
\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece
Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece
Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months
Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 118 Tuesday, June 16, 1970

Letošnje poletje

Zaprle so se šole, zapustili so ceste šolski prometniki s svojimi značilnimi uniformami, otroški smeh je izginil z ulic in parkov, kar preko noči smo se znašli v začetku poletja, ki smo ga vsi pričakovali, nihče pa od njega zahteval nekaj posebnega. To je bilo dobro, kajti res ne vidimo na njegovem obzorju posebnih dogodkov, vsaj v naši deželi jih nihče ne pričakuje, pa bi jih morda rad.

Vse mori vojskovanje na Indokitskem. Naj federalna administracija še tako lepo napoveduje tam zmanjšanje čet, miru še ne bo, še zmeraj bo v jeseni do 300.000 naših vojakov v vzhodni Aziji, še zmeraj bodo stroški za vojskovanje šli mesečno v milijone. Ko bi bilo vse odvisno le od nas, bi človek še verjel napovedim, pa imajo pri tem svojo besedo tudi naši nasprotniki. Tudi od njih je odvisno, koliko bo vojskovanje v jeseni in kakšno bo, koliko nas bo veljalo. Nasprotniki še ne kažejo nobene volje za popuščanje. Če bodo dosledni in vztrajni, na bodo prav za volivne dneve pripravili vroče tedne.

Kaj pa z mirom doma? Zadnja pozvedovanja povedo, da ljudi grize za vojskovanje največ način naborov. Je sicer spremenjen, toda še nima tiste oblike, ki bi vse zadovoljila. Ker novi levici trenutno manjka gradiva za mesečne demonstracije in izgrede, se bo morala obesiti na vprašanje reforme naborne sistema. Reforma ne more nikoli vseh zadovoljiti. Najboljša reforma bi seveda bila: nobenih naborov! Tako daleč pa še nismo. Nismo te točke postavili brez razloga na drugo mesto. V naših prosvetnih zavodih najvišje vrste je okoli 7 milijonov študentov in velika večina med njimi je najbolj zaskrbljena radi naborov. To ve nova levica, zato tam išče kandidate za demonstracije in izgrede. Res je sicer, da študentov ni med počitnicami na učnih zavodih, toda levičarskim agitatorjem se zmeraj posreči nabrati toliko demonstrantov in izgrednikov, kolikor jih je potrebnih za izgrede in nemire.

Huda naša bolečina je seveda tudi draginja. Boj proti njej ne more biti le boj za kupno moč dolarja, mora zajeti draginjo v korenu: omejiti potrošnje, javne in zasebne, osebne in investicijske. To jemlje kruh in manjša zaslužke, boj proti druginji pomeni torej žrtve. Tega naši javnosti nismo nikoli hoteli povedati v vsem potrebnem obsegu in z vsem potrebnim poudarkom. Zato sedaj misli vsakdo, da se bo tem žrtvam izmuznil, da naj drugi omejujejo svoje izdatke, njemu jih pa ni treba. Na tem področju je že prišlo do ostrih sporov na gospodarskem in socialnem polju in jih bo še več prišlo. Začeli so se svoj čas v spopadih med belimi unijskimi delavci in črnimi brezposelnimi v Pittsburghu, potem nadaljevali v New Yorku, Bog ve pa, kje in kako se bodo končali.

Tako nam nalagata potreba po zmanjšanju potrošnje in prenašanje vojnih tegob kar hkrati dvoje bremen, ki jih nismo vsi voljni prenašati. Administracija se še ne čuti dosti trdne, da bi krenila po pravi poti, čeprav bi se pri tem zamerila na levo in desno.

Hud pritisk na javnost je napravilo tudi hitro naraščanje brezposelnosti. Tako velike ni nihče pričakoval. Še manj smo mislili, da se bo tako hitro širila po vsej deželi. Pokazalo se je, da so bili naši podjetniki prilično širokogrudni pri nastavljanju uslužbencev in delavcev, da so pri dobrih zaslužkih posebno pri komisijskem delu radi na široko nastavljali ljudi, da se tako ognejo naduram in delu ob koncu tedna. Sedaj je v podjetjih zavladal sistem ostre kalkulacije delavske režije. To posebno čuti industrija, ki dela za narodno obrambo. Kar je še posebno važno: na ulicah in borzah dela se pokaže, recimo, 100 delavcev, vidi jih pa na tisoče zaposlenih uslužbencev, ki se vsi v trenutku zavedo, kaj jih lahko čaka. Pomoč brezposelnim v obliki brezposelnega podpiranja je picla, rodi pa v javnosti nov strah pred brezposelnostjo. Ni lahko iti sedaj na počitnice v strahu, da po počitnicah morda sledi prekinitev delovnega razmerja. To je nov povod, zakaj je javnost razburjena in prihaja iz ravnovesja.

Najbolj prizadeti so seveda tisti, ki prvič iščejo delo. So to študentje, ki so končali študije, in dijaki, ki so dovršili poklicne in strokovne šole. Zanje ni nobene preobilice dela, ga je rajše veliko manj kot zadnja leta. Ti so obsojeni na čakanje in ne vedo, kaj naj naredijo s svojim prostim časom. Postanejo najprej plen demagogov in socialnih "reformatorjev". Dokaze o tem so nam dali dogodki zadnjih let v vseh večjih ameriških mestih.

Né kaže tudi pozabiti na naše male farmarje. So to dvoživke: praviloma so zaposleni že kot delavci, obenem pa še obdelujejo svoje farme. Do sedaj se jim ni godilo slabo; saj so imeli delo v tovarnah, pridelke so pa lahko vnovčili po tekočih tržnih cenah. Sedaj so v skrbah, ali bodo mogli še ohraniti delo kot dvojni zaslužkarji in kako bodo

prodajali svoje pridelke. Zaenkrat so nastavili kar visoke dnevne cene, toda se že čuti, da potrošnja pojema. Prvi, ki bodo prišli pod udarec, bodo ravno oni, kajti velike farme imajo svoje odjemalce po vsej deželi, manjši se pa navadno omejujejo na farmerske trge okoliških držav.

Stanje seveda ni tako obupno, kot kažejo prva poročila. Vsaka stvar se počasi vnese, tudi farmersko gospodarjenje. Treba je le, da mali proizvajalci dobi pravičen nasvet. Tega pogosto manjka.

Pri nas so namreč tudi gospodarska poročila rada politično prepletkana. Ako prihajajo iz vrste federacije, so navadno bolj optimistična, iz opozicijskih vrst pa prihajajo črno-bela. To marsikoga premoti, da ne najde prave srednje linije.

Omejili smo se le na gospodarske momente, ki vplivajo na naše razpoloženje. Dodati bi bilo treh, še političnih. Teh trenutno še ni mogoče nabrati. Še niso tako formirani, da bi jim človek lahko brezpogojno verjel. Politiki radi prihranijo svoje glavne "novice" za zadnje dneve volivne kampanje. To je sicer napačno, pa se ne da pomagati. Sicer je pa stanje tako, da ga s svojo politično modrostjo ne bodo mogli dosti predrugačiti. Morda je to prav. Naj gospodarstvo hodi svoja pota, politika pa svoja. V takih slučajih nismo imeli, posebne škode, morda je tudi letos ne bomo od tega imeli.

BESEDA IZ NARODA

Župnik Mirko Kozina — srebrnomašnik v Anrasu na Tirolskem

CLEVELAND, O. — Ko smo se v preteklih dneh v Clevelandu in drugod po slovenskih naselbinah v ZDA in Kanadi slovesno spominjali 25-letnice slovenske narodne tragedije, je v skriti gorski vasi Anras pod visokimi tirolskimi velikani tiho opravil svojo srebrnomašno daritev rojak Vladimir Kozina, danes župnik na ameriški župniji v Brentwoodu v Kaliforniji. Da opravi svojo srebrno sv. mašo tako daleč od svojih rojakov, se je g. Vladimir Kozina odločil zagadelj, ker ga je pred 25 leti, 26. majnika 1945, rajnik ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman v tej vasi posvetil v mašnika, odnosno ker je nato na praznik sv. Rešnjega Telesa, 31. majnika 1945, v anraški cerkvi daroval med vernimi Tirolci svojo prvo slovesno sv. daritev Gospodu v zahvalo.

Kdo je g. Vladimir Kozina, slovenskim ljudem ni potrebno pripovedovati. Zverinski pokol Kozinove družine iz Zapotoka pri Sodražici na Dolenjskem po komunističnih partizanih je danes splošno znan. Na Slovenskem je mnogo družin, ki so bile v času komunistične revolucije v naši domovini na tako krvav način po komunističnih rabljih prizadete, toda samo družina Jožeta Mavsarja iz Praproč pri St. Rupertu na Dolenjskem ji je po svoji strašni žrtvi in po svojem velikem daru nebeskemu Očetu za svojo žrtve najbolj podobna. Obe ti naši slovenski družini sta namreč kakor po čudežu dali Gospodu v zahvalni dar dva sina za Njegova služabnika, da bosta zvesta pričevalca Njegovoga nauka.

Srebrnomašniški jubileant Vladimir Kozina je bil rojen 16. svečana 1919 v Zapotoku pri Sodražici na Dolenjskem. V družini je bilo enajst otrok. Vladimir, ali kakor so mu rekli Mirko, je bil šesti po vrsti. Ljudsko šolo je opravil v Sodražici, eno leto meščanske šole v Ribnici, klasično gimnazijo pa na škofijski gimnaziji v št. Vidu nad Ljubljano. Nato je stopil v ljubljansko bogoslovje. V tem času je izbruhnila druga svetovna vojska, katere se je vključila s komunistično revolucijo v naši domovini in ki ni prizanesla tudi Kozinovi družini. V sredo ponoči, 26. avgusta 1942, so komunistični partizani pri Kozinovi opravili svoj krvavi posel: ubili očeta in mater in brata invalida.

Mirku Kozinu kakor tudi številnim drugim tedanjim ljubljanskim bogoslovcem ni bilo dano, da bi bil v domači ljubljanski stolnici posvečen v duhovnika, da bi v domači cerkvi v Sodražici opravil slovesno

svojo prvo daritev. Prve dni majnika leta 1945 je moral namreč tudi on na trnjevo begunsko pot, na kateri se je najprej ustavil visoko gori v tirolskih hribih v vasi Anras. Ko bo nekoč napisana podrobna zgodovina slovenske politične emigracije, bo v njej opisano tudi to prvo, še predvtrinsko slovensko begunsko središče. Semkaj se je namreč v prvem času našega begunstva zateklo okrog 30 slovenskih visokošolcev, med njimi tudi nekaj ljubljanskih bogoslovcev in duhovnikov. V Anrasu, v tamkajšnji starodavni hribovski cerkvi je prejel slovenski bogoslovec-begunec Mirko Kozina 26. majnika 1945 po rajnkem ljubljanskem škofu dr. Gregoriju Rožmanu zakrament sv. mašniškega posvečenja. Takratni anraški kaplan Schuster je s svojimi dobrimi župljani pripravil izredno ljubeznivo sprejem škofu Rožmanu za tako pomembno slovesnost v njihovi sredi. Otroci in mladina v lepih domačih tirolskih narodnih nošah so pri sprejemu ljubko pozdravili in nagovorili škofa in mu poklonili lep planinski šopek. Po posvečenju sta srečnega posvečenca nagovorila v slovenskem jeziku še gđ. Vida Koželj in dr. Ludvik Leskovar.

Na praznik sv. Rešnjega Telesa, 31. majnika 1945 je v isti cerkvi, v kateri je bil par dni prej posvečen v mašnika, g. Mirko Kozina opravil svojo prvo slovesno sv. daritev. Bil je izredno lep, čist planinski dan. Pred župniščem je brata novomašnika nagovorila sestra Milka in mu izročila novomašni križ. V sprevidu v cerkev so bili razen novomašnika še škof Rožman, anraški župnik in dr. Ludvik Čepin in vsa druga slovenska takratna anraška begunska družina. Novomašno pridigo je govoril škof v nemščini. V govoru je zbranim Tirolcem povedal, kako je g. novomašnik izgubil starše, brata in domovino. Vsa cerkev je jokala. Ob koncu sv. maše je novomašnika presenetila stara slovenska novomašna pesem "Novomašnik, bod' pozdravljen!" Zapeli so mu tudi akademiki. Po sv. maši je sledila procesija sv. Rešnjega Telesa. Šla je skozi vas na polje in nato spet v cerkev. Bilo je neizmerno lepo. Molitev, pesem in godba je odmevala od visokih Dolomitov. Nad vsemi so plapolala bandera. Ljudje malone vsi v narodnih nošah.

Po vsem tem je bilo v župnišču skrbno pripravljeno kosilo. Nekako okrog tretje ure popoldne je prišel iz Vetrinja kanonik dr. Janez Kraljič. Škofa so poklicali od mize. Nič več se ni vrnil na novomašno gostijo. O stal je v svoji sobi. Od dr. Kraljiča je dobil namreč sporočilo, da domobrance in druge begunce vračajo. Novomašnik tisti dan še ni zvedel za to žalostno novico.

Po novi maši je g. Mirko Kozina deloval v anraški župniji. Ljudje so ga silno vzljubili, posebno mladina ga je imela rada. Nase pa je po škofovem naročilu prevzel tudi duhovno skrb za slovenske begunce v Anrasu in okolici. V tem času je izdal med drugim nekaj števil "Slovenec v Tirolah", dva škofova križeva pota in svoj slovenski begunski molitvenik. Domačo mladino je goreče poučeval v verouku. Z njo je podal več lepih iger, med temi tudi znano "Župnik v cvetočem vinogradu", katero je sam prevedel v nemški jezik. Za v vojski pobite anraške župljane so ponesli na 3000 m visoko goro Gumerjavel težek križ, kjer je opravil Mirko sv. mašo in po njej blagoslovil spominski križ. Preden je jeseni 1948 odšel v Ameriko, je blagoslovil nove zvonove, ker jim je prejšnje pobral Hitler.

Da se je g. Mirko Kozina odločil praznovati svoj srebrnomašni jubilej v Anrasu, med tistimi dobrimi Tirolci, ki so njemu in tolikim drugim bednim slovenskim ljudem v tistem hudem času storili toliko dobrega, mu je samo v čast, nam pa v ponos. Naj g. srebrnomašnik sprejme tudi naše čestitke z željo, da bi mogel še dolgo s takim uspehom služiti Bogu, svojemu narodu in Ameriki.

V Ameriko se bo vrnil 28. t. m. Janez Sever

Njujorški srenjčan k sosedu spet pride

NEW YORK, N.Y. — Včasih ima človek nekoga in nekaj rad, pa skorajda se ponekajkrat sliši, da ne bi znal ali pa morda niti ne bi mogel z besedami povedati, odkod in zakaj takšno počutje in takšen odnos notranje naklonjenosti. Nekaj takšnega odnosa je v meni do slovenske svetokriške cerkve in njenega okolja v Bridgeportu, pa čeprav je danes čisto drugačno, kot ob prvem srečanju s tem okoljem. Zmeraj se sprašujem, zakaj tolikšna navezanost na ta kočček ameriške zemlje, kjer tudi precej Slovencev živi. Temu se še bolj čudim ob pomisli, kdaj in ob kakšni priliki sem prvič prišel v Bridgeport!

Nikakor ni bil to nek vesel trenutek. Bil je sončen in vroč dan, že čisto sredi jeseni, poln čudovitih barv, v katere se u-trujena narava odene tik pred svojim začasnim umrtjem, ko sem prišel kropit prijatelja dr. Alojzija Kuharja in sem se vrnil na njegov pogrebni dan.

Na parah je ležal v farovžu, ko sem ga kropil. Zares težko je rečeno, trdo in neusmiljeno se sprva sliši in vendarle bo menda res, da sem na ta — žalostni polni — dan našel v tem kraju tolikšno domačo žalost, da sem bil z vsem bitjem svojim — ne v Bridgeportu, ampak v svoji očetniji na Slovenskem. Farovž, hišica v zelenju; dvorišče, posuto s peskom. Pes na verigi se zaganja proti meni in me oblaja, ko odprem vrata v ograji in stopim na vrt pogledat, kako tu za hišo izgleda.

Potem stopim v cerkev in od takrat zmeraj premišljujem, zakaj so jo poimenovali cerkev Svetega Križa? Križev pot v njej je svojevrstna posebnost, da ne rečem umetnina!

Zadnje čase menim, da je v tem imenu tudi simbolika zdajšnjega stanja svetokriške slovenske srenje. Križ je simbol trpljenja in sosedna slovenska fara se mi zdaj zdi, da je v strašnem trpljenju, vsa razpeta na križu.

Rimski vojaki so po Pilatovem ukazu Kristusa razpeli na križ, toda pri tem so sodelovali tudi njegovi rojaki. Nekaj podobnega se godi s svetokriško slovensko srenjo. V splošnem trpljenju in ob skelečnih ranah, ki so jih zarezali v tamošnjo našo narodno skupnost zunanji ostri posegi, domači lastni brat-

je in sestre si ne zmirajo skelečnih ran z bratsko ljubeznijo, ampak si v te rane mečejo gobe težkopeneče žolčnosti.

Torej pokop človeka, ki je rad govoril o življenju slovenskega naroda z optimizmom in s skrbjo, kaj bo z njim, je bil povod za moje prvo srečanje s svetokriško cerkvijo, njenim okoljem in z njenimi ljudmi. In tako sem se srečal tudi s pokojnim župnikom Farkašem, s katerim me je marsikdaj povezovalo isto narodno čutenje.

Koder je kaj narodne navade in koder se kdaj zablesti utrinek starega narodnega običaja, tja me duša naganja, tja me srce vleče. Tako sem po pokopu dr. Kuharja spet prišel v to slovensko svetokriško okolje samo zaradi Telovega, ker v tej fari poznajo za ta dan cerkvenega kodelarja še procesijo Rešnjega Telesa in oltarje v naravi. Vsako leto je bilo lepo, pred dvema letoma pa še posebno, ker takrat je bilo petje čudovito. Na vprašanje me, kako je bilo letos? Težko bi vam povedal. Ne, da ne bi znal povedati, ampak obdutil sem pekočo žolčnost gob, ki rane ne lečijo — ampak še bolj odpirajo.

V skupnostih premnogokrat nastajajo premiki, pretresi, kot v naravi, ko vezave popuste zaradi bogsigavih kakih nelogik, porojenih v človekovem razmišljanju in ravnanju. Vsi naši naseljeniški rodovi so se zmeraj drobili po tej poti in zaradi takega vzroka in povoda. Zadnji naseljeniški val se razbija še ob drugih čerch. Vsem tem in vsem nam menda manjka jasnosti pojma narodne zavesti.

Teden dni po obisku v Bridgeportu sem včeraj po prepevanju svetokriških fantov v naši cerkveni dvorani odšel z našim župnikom očetom Richardom kropit umrlo Slovence Ivano Habian. Stara je bila 82 let in že dolgo popolnoma gluha. Naš župnik ji je nosil stalno sv. obohajilo v Babilon na Long Islandu. Njeni otroci žive v tistem okolju. Pripeljali so jo v Ridgewood in je ležala v pogrebni veži Gies. Otroci ne govorje več slovensko in zagadelj niso matere pokopali s pogrebno mašo v slovenski cerkvi sv. Cirila, kamor je mati vsa prejšnja leta prihajala, ampak skozi nemško faro v Ridgewoodu sv. Matija.

Z mislijo na svetokriško slovensko faro, ki izgublja narodni značaj, z mislijo na umrlo Slovence, ki sem jo z župnikom kropil — in smo slovensko molili ob njeni krsti — z mislijo na njene otroke ter z mislijo na vse tiste, ki postavljajo nagrobne spomenike slovenstvu na tujem — sem spet premišljeval o tem, koliko trdne narodne zavesti dobiš in kako dolgo jo ohraniš brez znanja narodnega jezika? Kaj je s to zavestjo brez poznanja narodnih navad in običajev? Kaj je s to zavestjo, če ne poznaš preteklosti svojega rodu? Moje mnenje je, da je nujno za vsakega našega mladega rojaka, da se priuči slovenskega jezika. Za to ni težav. Pripomočkov je dovolj in tudi obisk Slovenskega je danes lahek!

Drugi mislijo, da je zavest že trdna, če kdo v tujem jeziku pove, da so bili starši Slovenci in da on ima še danes rad kranjske klobase; morda vprav zategatelj tak poudarek važnosti na kranjski klobasi, ker je ostala še pri nazivu tistega časa še pred Prešnom, ko je bil le Kranjec Slovenec.

Duša in misel vsakega naroda je v njegovi besedi. S to besedo se vdoljuje njegov duševni obraz, ker z njo gradi od prvih začetkov osnovnih temeljev zgradbo svoje kulture. Zamislilo se samo v usodo naše Koroske. Zakaj smo jo zgubili? Naša beseda je tam v pretežnem delu umrla in z njo tudi zavest našega človeka. Na Primorskem zemljo še nekako ohranjamo sebi, ker se tamkaj naša beseda še precej sliši.

Pa mislite, da samo v daljnem zdomstvu je zakon življenja spremenjen v našo korist, ker tako žele nekakšni samovodniki slovenskega naroda? Tako govorijo tudi nekateri slovenski duhovni, ker so zdaj pripravljeni oznanjati Njegovo besedo v vsakem jeziku, ker bolje kaže — kot pa v materinem slovenskem jeziku. Slovenskih ovca je premalo, zato naj se priuče zvokov tuje pastirske piščali. Glavno je, da se zbero, kadar mi zatrobimo. Vsem tem je naš pesnik že dejal: piščalkar, prešibak spev je tvoji!

Pa nekateri naslutijo pravo pot in se je ne drže dosledno. Tako sem tudi razmišljal v Bridgeportu na zadnjo majsko nedeljo. Tudi mene je peklo, da ima slovenska narodna fara glavno mašo v angleščini. In zaradi tega je bilo pri njej veliko manj ljudi kot lani ali poprejšnja leta. Nekateri to glavno mašo zdaj namerno bojkotirajo.

Prav tako me je zabolelo, da so bojkotirali tudi procesijo, ki je nekaj iz naše narodne navade in ker je bila vsa slovenska: branje evangelija, petje pesmi za to priliko in vsi blagoslovi in molitve.

In že pri prvem oltarju sem v sebi vzdihnil goreče: O Bog, da bi resničnost ta molitev postala, takrat, ko je duhovnik odmolil: Molimo, o Bog, ki Te greh razžali in pokora potolaži, ozri se milostno na ponižne prošnje svojega ljudstva in odvrni šibe svoje jeze, ki jih za svoje grehe zaslužimo... in ko je duhovnik med blagoslovom pel: Nebeški blagoslov naj blagoslavlja, varuje in ohranja ta kraj in vse, ki v njem prebivajo...

Zares, božjega blagoslova želi njujorški srenjčan svojim slovenskim sosedom v Bridgeportu. Ta pa bo prišel, če bo med vas prišla tista ljubezen, ki ji pravimo bratska in sestrška, ker ste istega rodu, zares iste krvi in istega jezika. Ista beseda vam mora vzbuditi istega duha — naroda slovenskega na tujem.

Tone Osovinik

Triglavski piknik

MILWAUKEE, Wis. — V nedeljo smo sedeli v senci Triglavskega parka in se pogovarjali, kako pripraviti vse potrebno za piknik, ki bo v nedeljo, 21. junija. Šli smo kar po vrsti: Kuhinja. Glavno skrb za to je prevzela Zofi Rifelj. Organizirala bo svoj "štab" pomočnic. Piščanec bosta na raznu spekla predsednik J. Limoni in Frank Mer-nik. Peka piščancev se jima vedno posreči. Za glavnega gostilničarja bosta Ivan Bambič in Stane Jaklič. Skrbela bosta, da bo pijača dosti hladna za žejne goste.

Velik revež je na takle dan naš blagajnik Ivan Kunovar. Vse račune mora plačati in tam cel dan sedeti in čakati, da še zadnji krajec pade v blagajno. Seve je na koncu vesel, če je piknik uspel. Saj stroški so vedno pri tako velikem podjetju, kakor je naš park.

Franjo Mejač vedno prevzame splošen pregled nad vsem delom in prime, kjer je treba in potreba. Toni Strmšek s svojimi pokončno postavim in nasmehom pazi za red. Seve je še dosti drugih mož in žena, ki bodo prostovoljno poprijeli za delo ta dan. Preveč bi bilo, da bi vse našteval.

Meni so možje rekli, da bi malo napisal v Ameriško Domovino in Amerikanskega Slovenca o tem našem pikniku, ki je namenjen vam, dragi rojaki, od blizu in daleč. V imenu društva prav lepo vabim, pridite. Za vse bo preskrbljeno. Pokramljajli bomo med seboj ali šli bomo ali pa na sprehod po zelenem parku. Mladina bo imela dosti prostora za svoj šport in plavanje v jezeru.

Torej na veselo svidenje v nedeljo, 21. junija, v Triglavskem parku!

F.R.

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Ob 25-letnici je dočrpel
(Pokojnemu Francetu Petriču
v spomin)

Kadar pravični hudo trpi, se zdi, kot da bi se nebo sklonilo k zemlji, da sprejme svoj dar. Tako je bilo v Sloveniji l. 1945. Slovenska zemlja je darovala nebesom desetisoče mučencev, ki jih je pobil brezbožni komunizem. Prav tako je po 25 letih trpel med nami pravični, France Petrič in je 4. junija izdihnil. Nebo se je sklonilo k zemlji in je prejelo svoj dar: Žena je darovala svojega moža, družina svojega očeta, slovenska skupnost zvestega člana in zemlja svojega sina, ki je bil v najlepših letih življenja.

Tudi on, France Petrič, iz fare sv. Gregorja, je doživel tisto prelepo pomlad v letu 1945, ko je bila za tako mnoge pomlad groze. On je bil rešen te groze in je ohranil življenje svoje mladosti. Ko pa smo dočakali 25-letnico zdomstva, je pa tudi on dočrpel in odšel za tisoči mučencev iz leta 1945. Tako smo Slovenci v Torontu z njegovo smrtjo začeli spominske svečanosti ob letošnji 25-letnici.

V soboto, 6. junija, smo pospremili njegovo izmučeno truplo v cerkev Brezmadežne s čudodelno svetinjo. Polna cerkev se je z molitvijo poslavljala od dragega. Prelepo mu je govoril g. župnik Janez Kopač CM, pogrebno mašo pa je opravil g. Jan CM. Po cerkvenih opravilih pa je kakih 80 avtomobilov spremljalo krsto na "Goro miru". In smo stali tam, v gaju zelenja in cvetja, v miru pomladanskega jutra ter polagali v grob mladega moža, od katerega smo se poslavljali s solzami. S toplimi besedami pa se je poslovil g. Feliks Sebanc v imenu zbrane srenje. In kdo se ne bi zamislil v takem stanju in v taki bridkosti:

Ta, ki ga po človeško gledano polagamo v grob prezgodaj, se je odločil že pred 25 leti; oče in mati sta mu že zgodaj položila v srce sklep, da bo ostal dober in zvest. Dober do vsakega človeka, dober do Boga; zvest svojim najbližnjim, zvest prijateljem, zvest veri in slovenstvu. Ker je bil dober in zvest, je odšel od doma 1945. Vedel je namreč, da bo lažje ostati dober v svobodni tujini, kot v domovini pod vladno brezbožno diktaturo. In dober je hotel ostati za vsako ceno. In je tudi ostal. Tih in skrit je živel med nami, da smo komaj vedeli zanj. Bil je delaven, pošten in dober; nikomur ni odrekal pomoči, tudi za ceno lastne žrtve ne; njegov dom je bil veren in slovenski. Bil je redkobeseden. Ni mahal po zraku z lepimi frazami o ljubezni in o pobožnosti. V delu in v vsakdanjem življenju je pokazal, kako naj mož hodi pokonci zravn in kako naj vztraja do konca. Ne bo preveč, če zapisem, da tudi njemu ni bilo lahko ostati svetel značaj. Samo on in Bog vesta, koliko je pretrpel za svojo zvestobo in dobroto. Današnji svet imenuje namreč dobroto slabost, poštenost ima pa za manjvrednost, zavedanje pa za doslednega človeka pa imenuje prenapetost. Danes pa je pok. Francetu že razodeto, kako večna Dobrota plačuje tiste, ki v poštenosti in zvestobi vztrajajo do konca.

Dragi France! Letos se v duhu bolj pogosto in bolj intimno mudimo pri tistih, ki so pred 25 leti padali pod komunističnimi streli in noži. Mislimo nanje, priporočamo se jim, molimo zanje in za narod, za katerega so padli. Med nje si odšel tudi Ti, da jim

poneseš naše osebne pozdrave. Ena družina ste, božja družina. Prosite za nas žive, da bi tudi mi ostali v občestvu z vami, da bi ostali odločni katoliški Slovenci, v katerih ni popuščanja glede brezbožnega komunizma. Uživaj v trpljenju zaslužen plačilo!

Gospo Danico in hčerke naj pa tolaži ljubi Bog!

P. M.

Vse blagoslove mlademu paru na pot...

Čudna so včasih človekova pota. Vijejo se skozi vrtove vesolja in preko pustinj žalosti. Če jih opazujemo in premišljujemo o njih, nam postajajo čudovita. V njih lahko zasledimo risanje božjega Inženirja.

V soboto, 6. junija, popoldne sta stopila pred oltar Brezmadežne s čudodelno svetinjo dva mlada človeka. Mlada pravim, po letih, a že bogata po izkušnjah. G. Jože Muhič si je za svojo življenjsko spremljevalko izbral mlado in prikupno gđ. Albino Petrič. Župnik g. Janez Kopač je bil uradna, priča, ko sta si mlada Jože in Albina obljubila zvestobo. Človek bi mislil, da je bil to za oba najlepši dan v njunem zakonskem življenju. Bog pa je dovolil, da je v njuno čašo sreče zdrknilo mnogo grenkih solza, ker sta bila še kot ženin in nevesta isti dan zjutraj na pogrebu dragega strica Franceta Petriča, ki je za nevesto, za njeno sestro in brata skrbel kot lastni oče. Pa je duhovnik g. J. Kopač CM lepo potolažil novoporočena čes, "pokojni se v večnosti veseli vajine sreče; če bi pa še vedno trpel na bolniški postelji, bi ne mogel biti deležen vajine sreče."

Zvečer istega dne pa sta imela poročno slavo v veliki dvorani Slovenskega doma. Ob novoporočencih se je zbrala velika družina prijateljev, ki so se veselili ob njuni sreči. Tako je mladi par, Jože in Albina, isti dan okušal bridkost smrti dragega strica, popoldne in zvečer pa je v vselem upanju stopil v novo življenje. Obakrat pa so bili okoli zbrani številni prijatelji, ki so z njima delili žalost in srečo.

Mlada gospa Albina in njen mož Jože Muhič sta oba zavedna člana slovenske katoliške skupnosti. Oba pripadata novemu rodu, ki pa sta za doto od doma dobila vzgojo iz vere in slovensko zavest. Bila sta rojena v krajih, ki so Sloveniji dali veliko mučencev in v letih, ko je bilo v Sloveniji hudo, ko jo je komunizem pokril s terorjem in mučeništvom. Po letih pripadata rodu našega 25-letnega zdomstva, a po miselnosti sta nov katoliški par, ki bosta v svoji družini nadaljevala tradicijo mučencev. Naj jima oni pri Bogu izprosijo srečo in blagoslov in to milost, da ne bi nikdar pozabila, da sta bila rojena v dobi slovenskih mučencev.

XI. Slovenski dan
v Kanadi

Kakor je bilo že sporočeno, bo letos Slovenski dan v Kanadi prvo nedeljo v avgustu. Danes naj velja samo kratka vest, da bo vsak, ki bo to videl in bral, takoj rezerviral prvo avgustovo nedeljo za ta slovenski narodni praznik. Čeprav so posvečeni kakemu posebnemu dogodku, ki vse Slovence druži, ali pa kake velike osebnosti iz slovenske zgodovine: do poživi obtok slovenske krvi, da slovenska srca začno zopet bolj živo utripati in da se slovenski ideali zopet približajo življenju posameznikov in slovenskih naselbin!

Se enkrat torej: XI. SLOVENSKI DAN V KANADI. Se enkrat torej: XI. SLOVENSKI DAN V KANADI.

SKI DAN bo letos prvo nedeljo v avgustu: Po pripravi bi človek sodil, da bo pester in zanimov. Na svidenje!

Odbor
Društva Slovencev Baraga

Kramljanje
v misijonskem zaledju

Zgleda, da so poročila o misijonskem delovanju v zaledju Slovencev iz Toronta rodila nekaj več uspehov kot samo tiste tisočake, ki jih Baragov misijonski krožek vsako leto pridela in odpošlje slovenskim misijonskim delavcem na fronto. Zaledje je v korist misijonom se je začelo gibati tudi drugje. Prav je tako, tekmovalje lahko rodi velike uspehe. Ker gre za velike cilje, so veliki uspehi tudi potrebni. Glavne uspehe pa prinese vedno edino le delo. Delo pa je osebno žrtvovanje človeka, darovanje njegovega lastnega časa in dajanje samega sebe in svojih sposobnosti.

Baragov misijonski krožek je imel v četrtek, 4. junija, svoj redni mesečni sestanek. Člani so pod vodstvom predsednika g. Janeza Marentiča brali sv. pismo in prebirali pošto iz misijonskih poljan. Koliko potreb križi iz te pošte. Lačni in nevedni stegujejo roke. Dalje so že začeli pripravljati prireditev za misijonsko nedeljo, ki vsako leto zbere na stotine prijateljev slov. misijonarjev.

Naj na tem mestu sledi danes pismo iz Indonezije, iz njenega glavnega mesta, ker tudi tam doli v Djakarti deluje slovenska duša sestra Deodata Hočevar OSU. Med drugim piše:

"Iskrema hvala za pismo z dragocenim darilom. Vsi smo zelo veseli vaše pomoči in prosimo Gospoda, da vam in vsem prijateljem misijonov stotero povrne in blagoslovi vaše prizadevanje in trud."

Veseli me, da vaš misijonski krožek tako lepo deluje in da ste vključili več mladih članov v vaše vrste. Upajmo, da bo Gospod poklical nekatere izmed njih v svojo službo in da se bodo velikodušno odzvali božjemu klicu. Povsod bolj in bolj prevladuje materializem, ki nasprotuje samoopovedi in žrtvam. Da bi mladi skušali razumeti važnost molitve v življenju. Duša, ki zna moliti, je zmogljiva vsega.

Tudi Djakarta je polna materializma, kot vsako veliko mesto. Poklici so v Djakarti zelo redki, prav za prav jih ni. Večina poklicev pride iz srednje Jave in otoka Flores, kjer živi ljudstvo še preprosto življenje in je seveda tudi veliko katolikov in onih krajih...

Združeni v molitvi in žrtvi za razširjanje Kristusovega kraljstva Vas iskreno pozdravlja vaš hvalažna Sr. Deodata Hočevar, OSU."

Za konec sestanka so člani tudi nakazali \$150, ki so jih poslali trem zelo potrebnim članom slovenske misijonske družine. Če bi kdo, ki bere te vrstice, hotel in mogel prispevati za misijone, naj svoj dar pošlje blaginiku krožka na naslov: Mr. Jakob Kvas, 43, Pendrith St., Toronto 4, Ont.

Misijonski por.

Misel ob 25-letnici

"Ob preteku četrto stoletja, odkar se je končala druga svetovna vojna in je domovina padla v komunistično suženjstvo, je za vse Slovence, ki jim je mar usoda domovine in sveta, dolžnost, da pregledajo svojo pot in prečeno njeno smer."

Mi, ki smo leta 1945 odšli iz domovine, ker smo čutili, da jo bomo na tujih tleh mogli bolje ljubiti, ob tej priložnosti vnovič

izpovedujemo svojo zvestobo načelom, ki so usmerjala naše ravnanje med državljansko vojno, in programu, ki se je izoblikoval tudi v času našega zdomstva. Naša privrženost idejam in programu nas kot skupnost označuje in daje našemu bivanju v zdomstvu smisel in smoter." (S.S.S.)

Od "mežnarja"
do župana

Malo čuden je gornji naslov. Tudi zgodba, ki jo bom zapisal, je zveržena. Sicer je pa naravno, da se ne more nekdo povzpeti od kaplarja naravnost do generala. (Tega so bili zmogni samo slovenski hostarji.) Navadno pa gre vsaka stvar po nekem razvoju, po pravilih od stopnje do stopnje. Videli pa bomo, da se more v življenju tudi tako spremeniti, da pride kdo od zgoraj navzdol.

V rodni vasi, ki ni bila ravno velika, so prišli "vodilni" možje po prvi svetovni vojni na misel, da je treba številne malo vredne pašnike razdeliti, da bi imel vsak svoje. V to zemljo bi spadalo tudi sedem parcel, ki so jih rodovi že prej določili od soseske v korist podružniške cerkve, dve od teh pa za vaškega mežnarja. Šest kmetov je od uživanja teh parcel letno plačevalo štiri maše za svojo cerkev; mežnarju je bil to delni dohodek k njegovi plači. Z razdelitvijo zemlje je padlo zbiranje za maše na vse vaščane, dočim je "zgubljen" zemljo lastoval le par gruntarjev. Mežnar je pa za svojo zgubo dohodka službo odpovedal.

V tej situaciji je pripadla služba mežnarja meni kot mlademu fantu. Začel sem posel, ker drugega ravno ni bilo. Tudi se ni nihče gnal za to sicer neznanost, delo, ko o plači ni, da bi sploh govorili. Mežnarjeve dolžnosti so bile sledeče: na tri božične večere je pokropil zbrano srenje, prižgal sveče, pomajal edini še preostali zvon ter odmolil rožni venec. Na Markov dan in tri dni pravnih procesij pred Vnebovhodom je nesel vaški križ v procesiji; pomagal pri dveh nedeljskih in dveh delavniških mašah čez leto. Zvoniti z edinim zvonom vsak dan trikrat pa ni bilo več potrebno, saj so itak vsi molili angelski pozdrav bodisi na polju bodisi doma. Tako je odločil vaški "ključar", ki je veljal za avtoriteto v vseh takih vprašanjih. Stvar je tekla naprej; zataknilo se je le pri računih za potrebe cerkve, maše župniku in ostale potrebe. Ključar je v svoji modrosti določil, da vaško cerkev vsi enako potrebujejo in je zato odmeril skoro enake prispevke za gruntarje s 55 ha zemlje kot za one, ki so imeli samo hišo s krpo zemlje. Po tej metodi je ta mož postal že v dveh letih nemogoč. Med tem je umrl tudi moj oče kot drugi ključar. Po dekanjskem odloku sem tako postal njegov naslednik. Oni prvi je takoj vse posle predal meni, češ da ga soseska itak več ne posluša in ne uboga.

V vasi je nastal red in mir, ko so bili prispevki razdeljeni po pravilu: zemlja naj nosi stroške. Če nimaš zemlje, ne moreš iz nje nekaj plačevati. V naslednjih letih je prišlo do novih poskusov, da bi vas kupila še en zvon. Do uspeha pa ni prišlo. Zopet se je namreč slišalo po vasi: Zvon bo služil vsem, vsem bo klenkal in zvonil, zato naj bi zanj prispeval vsak približno enako vsoto. Zagovorniki take teze pa niso pomislili, da revež ne more prispevati toliko kot bogataš. Drugega zvona ni smo kupili. Služba obeh poslov, mežnarja in ključarja pa mi je

tekla naprej 33 let. Pretrgal jo je nov izreden dogodek pred leti: odhod v novi svet...

Bom drugič povedal, kako je mežnar postal župan...

JAK

Metro International
Caravan

25. junij se bliža. Tedaj prevzame torontsko mesto atmosfera in življenje svetovnih mest in najrazličnejših kultur. Se od lanskega leta pozvanjajo v spominu vesela, nevsakdanja doživljanja, dnevi in ure vesele sproščenosti in kulturnega udejstvovanja, dnevi naravne, domače družbe, kakor smo je bili navajeni doma, vsak v svojem rojstem kraju.

Ker je lanski poskus Metro International Caravan lepo uspel, so priprave za isti program, ki je pod vrhovnim vodstvom Community Folk Arts Council-a za torontsko metropolo, v polnem teku.

Na 36 krajih bodo obiskovalci imeli priložnost opazovati in se živjeti v običaje različnih narodov, pokusiti specialitete njihove kuhinje, se razvedriti ob pesmi in zvokih svetovne glasbe. Letos bo slovenska folklorna skupina "Nagelj" pripravila prijazno slovensko hišo v cerkveni dvorani na Manning Ave. Torontčanom se bomo predstavili pod imenom Ljubljana-Slovenija. Naši prostori bodo odprti vsak dan od 25. junija do 1. julija od 6. do 10. zvečer, v soboto in nedeljo od 1. ure popoldne do 9. zvečer. Na razpolago bo: domača kuhinja, domača vina, slovenske plošče itd. K obstoju naše kulture bo pomagala razstava slovenskih izdelkov in naše narodne noše. Domačo glasbo bosta oskrbela orkestra "Veseli vandrovi" in "Sava".

K tej velikopotezni akciji vabimo vse dobromislele Slovence. Pripeljte mladino v pristno domače slovensko okolje, da bomo spet zadihali tisti srečni domači zrak, v katerem smo rasli mladi in svobodni, prost izumetničene moderne mreže, kjer so fantje vriskali na vasi in dekleta v belih rokavcih zalivala rože na hišnih oknih in pele narodne pesmi. Pridite v obilnem številu! Pomagajte mlademu rodu, da ostane slovenski, da se naši venci za vedno ne posuše, da naša pesem ne umre na tujem.

G. R.

25-letnica Vetrinjske
tragedije in krvavih
bratomorov v Sloveniji

Pred 25 leti v tem mesecu se je na Slovenskem odigravala strašna žaloigra bratomorije, kakršne ne pomni slovenska zgodovina. Pretežni del Slovenske Narodne Vojske — potem, ko je bila od Angležev razorožena in iz Vetrinjske s podlo lažjo izročena v roke Titovim komunistom — je mož za možem ginil v trpinčenju in masovnem klanju v Skofji Loki, Teharjih, Hrastniku, Kočevskem Rogu in drugod.

To masovno klanje ni bilo izvršeno zgolj iz maščevanja, kot trdijo tisti, ki govore o odpustanju in pozabi, temveč je bilo skrbno premišljeno in z določnim namenom izvršeno zločinsko dejanje, ki naj bi enkrat za vselej odpravilo vse odločne nasprotnike internacionalnega komunizma, posebej pa še nasprotnike Titovega krvavega režima v Sloveniji. Načrtno morjenje zločin samo še poveča in za takanečloveška dejanja ni nobenega opravičila. Mi lahko odpustamo in smo to dolžni storiti kot kristjani; da moramo pozabiti,

pa ne pravi nobena svetna in ne cerkvena zapoved. Mnogi med nami so danes onemeli in se ne upajo z resnico več na dan, ker imajo v naših obiskati stari kraj. Strašno pomilujem take ljudi. S svojim molkom, ki je tudi načrten, grade tlakovane ceste čez grobišča tisočev, da bi se jih čim prej pozabilo.

Dvoje, se mi zdi, izstopa iz te naše narodne tragedije kot tolažljivi dar usode, in sicer dejstvo, da so se Titovci v svojih podlih načrtih uračunali v toliko, da niso dobili nazaj vseh beguncev, ki so bežali pred rdečo poplavo leta 1945. In drugič, da je nekaterim nasilno vrnjenim članom Slovenske Narodne Vojske uspelo pobegniti s kraja morišč in nekaterim celo iz groba, in so tako postali žive pričee nezaslišanega in strašnega pokolja, s katerim so se Titovci hoteli znebiti svojih političnih in ideoloških nasprotnikov. Za bodočo zgodovino in njeno objektivno razsodbo so to silno važna dejstva. Porušiti zid, ki so ga komunisti zgradili iz kosti tisočev nedolžnih Slovencev, je nemogoče. Ta zid loči narod od krvavega Titovega režima, ki je samo rdeč despotizem 20. stoletja. Dokler vsem tem od komunizma pomorjenim Slovincem ne bo vrnjena narodna in osebna čast, je neumno govoriti o kakem dialogu.

Mi v tujini, ki smo svobodni, smo zato v dvojni meri dolžni ohranjati spomin na naše narodne mučence, ki so s telefonsko žico povezani in napol nagi padali v masovna grobišča za slovenske narodne svetinje, za katere so se borili stoletja njihovi predniki.

Mi v Torontu se bomo ob 25. obletnici teh tragičnih dogodkov s hvaležnostjo spomnili vseh bratov in sestra, ki so v groznem trpljenju umirali in izročali svoje duše Stvaritelju življenja in večnemu Sodniku. Spominski dan bosta kot pretekla leta tudi letos obe borčevski organizaciji pripravili skupno, in sicer 21. junija 1970 na Slovenskem letovišču pri Boltonu. Ob 11.30 se bo opravila sv. maša za vse slovenske žrtve komunizma, popoldne ob 2h pa bo kratek spominski program. Na to spominsko svečanost vse iskreno vabimo.

O. M.

Kanadske in ameriške
električarske družbe
si medsebojno pomagajo

NEW YORK, N.Y. — To je bilo predvideno že davno, toda le za izredne slučaje, kadar zastane proizvodnja toka na naši ali kanadski strani, kar se je zgodilo pred par leti. Letos je bila pa medsebojna povezavost potrebna zaradi tega, ker je na ameriški strani zmanjkalo toka. Glavni potrošnik New York je namreč porabil veliko več toka, kot je bilo predvideno v dnevih velike vročine, ko so v New Yorku prišle v obrat vse hladilne naprave vseh vrst. Sodelovanje se je obneslo, ni delalo težav ne na naši ne na kanadski strani. Ta slučaj je pa ponoven dokaz, da je naša dežela preslabo planirala porabo toka in ni predvidela potrebe, da bi pravočasno bili narejeni načrti za nove elektrarne. Tako bo ameriška odvisnost od Kanade v sezonah velike potrošnje toka stalen pojav, morda kar za nekaj let.

**Tudi iz Južne Koreje
pojdejo naše čete domov**
WASHINGTON, D.C. — Proračunska stiska sili našo narodno obrambo, da vztraja pri južnokorejski vladi na zahtevi, da je treba začeti razgovore o umiku naših čet od tam. Naših čet je sedaj tam 64.000, je pa vprašanje, ali so tam potrebne. V Pentagonu so že napravili načrt za umik. Umik se bo vršil postopoma, pozicije naših vojakov bodo prevzele čete Južne Koreje. Seveda bo treba preje

južnokorejsko armado modernizirati.

ZDA so baje pripravljene žrtvovati v ta namen cel bilijon dolarjev, ki naj jih Južna Koreja dobi v petih letih. Do takrat bodo tudi umaknjene zadnje čete iz Koreje. Pogajanja se bodo najbrže začela že v nekaj tednih.

Južna Koreja dobiva sedaj letno \$40 milijonov prispevka za vojne izdatke. Znesek \$200 milijonov bo torej velik skok nazgor, pa tudi velika vaba za Južno Korejo.

Škofijsko palačo bo prodal
V mestu Bilbao v Španiji je škof s posebnim pismom obvestil vernike, da namerava prodati razkošno škofijsko palačo. Potem bo kupil drugo bolj preprosto, a bolj praktično stavbo za škofijske urade.

S prihranjenim denarjem upa, da bo mogel v prihodnjih petih letih zgraditi 40 novih cerkev, ki jih škofija nujno potrebuje.

CLEVELAND, O.

DRIVER

Able bodied man to make deliveries with our 12 foot van truck. Steady reliable job for a family man. No layoffs. 5 days.

LESKOVITZ BROS.
2134 E. 107 St.
between Carnegie and Cedar
(122)

Ženske dobijo delo

Female help wanted

General Office Help
High school graduate, typing necessary. Knowledge of Slovenian. Vicinity of St. Vitus. Please call 431-0628
(118)

Čistilka

Iščemo čistilko za ob petkih. Mora razumeti angleško in imeti priporočila. \$15 in Social Security. Blizu Shaker Square. Kličite 932-5973
(120)

MALI OGLASI

V najem

hiša za eno družino, dve spalnice, na E. 146 in Lake Shore Blvd. Nobene živali. \$95.00 na mesec. Kličite 729-1155.
(118)

V najem

Oddamo 4 sobe zgoraj dvojici. Peč in hladilnik v stanovanju. \$60 mesečno. Kličite po 6. uri ali v soboto in nedeljo 361-2342
(120)

V najem

Oddamo 4 sobe, zgoraj, v fari sv. Vida. Kličite 431-0160.
(119)

Naprodaj

Zidana hiša za 2 družini, 5-5, na E. 200 St., blizu Lake Shore Blvd., 2 garaži, cena \$39.800. Kličite 944-8371
(121)

Air Conditioner naprodaj
Proda se Gibson Air Conditioner v dobrem stanju, radi selitve. Kličite 261-0768.
(16,19 jun)

Išče stanovanje

Upokojenka bi rada dobila stanovanje, 2 ali 3 sobe, v bližini cerkve sv. Kristine ali E. 185 St. Kličite 391-8891.
(119)

V najem

Oddamo 4 neopremljene sobe zgoraj starejši ženski ali dvojici, v St. Clairski okolici. Kličite 431-6631.
(16,23 jun. 7 jul)

Išče se

tri ali štiri sobe spodaj za starejšo dvojico. Dobri plačniki. Kličite HE 1-9653.
(16,18, 19 jun)

Sobo oddam

Lepo, čisto, opremljeno sobo oddam zaposlenemu moškemu. Na 1189 E. 176 St. Oglasite se osebno na istem naslovu.
(119)

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44108

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 118 Tuesday, June 16, 1970

Letošnje poletje

Zaprle so se šole, zapustili so ceste šolski prometniki s svojimi značilnimi uniformami, otroški smeh je izginil z ulic in parkov, kar preko noči smo se znašli v začetku poletja, ki smo ga vsi pričakovali, nihče pa od njega zahteval nekaj posebnega. To je bilo dobro, kajti res ne vidimo na njegovem obzorju posebnih dogodkov, vsaj v naši deželi jih nihče ne pričakuje, pa bi jih morda rad.

Vse mori vojskovanje na Indokitajskem. Naj federalna administracija še tako lepo napoveduje tam zmanjšanje čet, miru še ne bo, še zmeraj bo v jeseni do 300.000 naših vojakov v vzhodni Aziji, še zmeraj bodo stroški za vojskovanje šli mesečno v milijone. Ko bi bilo vse odvisno le od nas, bi človek še verjel napovedim, pa imajo pri tem svojo besedo tudi naši nasprotniki. Tudi od njih je odvisno, koliko bo vojskovanja v jeseni in kakšno bo, koliko nas bo veljalo. Nasprotniki še ne kažejo nobene volje za popuščanje. Če bodo dosledni in vztrajni, na bodo prav za volivne dneve pripravili vroče tedne.

Kaj pa z mirom doma? Zадnja pozvedovanja povedo, da ljudi grize za vojskovanje največ način naborov. Je sicer spremenjen, toda še nima tiste oblike, ki bi vse zadovoljila. Ker novi levici trenutno manjka gradiva za mesečne demonstracije in izgrede, se bo morala obesiti na vprašanje reforme naborne sistema. Reforma ne more nikoli vseh zadovoljiti. Najboljša reforma bi seveda bila: nobenih naborov! Tako daleč pa še nismo. Nismo te točke postavili brez razloga na drugo mesto. V naših prosvetnih zavodih najvišje vrste je okoli 7 milijonov študentov in velika večina med njimi je najbolj zaskrbljena radi naborov. To ve nova levica, zato tam išče kandidate za demonstracije in izgrede. Res je sicer, da študentov ni med počitnicami na učnih zavodih, toda levičarskim agitatorjem se zmeraj posreči nabrati toliko demonstrantov in izgrednikov, kolikor jih je potrebnih za izgrede in nemire.

Huda naša bolečina je seveda tudi draginja. Boj proti njej ne more biti le boj za kupno moč dolarja, mora zajeti draginjo v korenu: omejiti potrošnje, javne in zasebne, o sebnosti in investicijske. To jemlje kruh in manjša zaslužke, boj proti druginji pomeni torej žrtve. Tega naši javnosti nismo nikoli hoteli povedati v vsem potrebnem obsegu in z vsem potrebnim poudarkom. Zato sedaj misli vsakdo, da se bo tem žrtvam izmuznil, da naj drugi omejujejo svoje izdatke, njemu jih pa ni treba. Na tem področju je že prišlo do ostrih sporov na gospodarskem in socialnem polju in jih bo še več prišlo. Začeli so se svoj čas v spopadih med belimi unijskimi delavci in črnimi brezposelnimi v Pittsburghu, potem nadaljevali v New Yorku, Bog ve pa, kje in kako se bodo končali.

Tako nam nalagata potreba po zmanjšanju potrošnje in prenašanje vojnih tegob kar hkrati dvoje bremen, ki jih nismo vsi voljni prenašati. Administracija se še ne čuti dosti trdne, da bi krenila po pravi poti, čeprav bi se pri tem zamerila na levo in desno.

Hud pritisk na javnost je napravilo tudi hitro naraščanje brezposelnosti. Tako velike ni nihče pričakoval. Še manj smo mislili, da se bo tako hitro širila po vsej deželi. Pokazalo se je, da so bili naši podjetniki prilično širokogrudni pri nastavljanju uslužbencev in delavcev, da so pri dobrih zaslužkih posebno pri komisijskem delu radi na široko nastavljali ljudi, da se tako ognje naduram in delu ob koncu tedna. Sedaj je v podjetjih zavlada sistem ostre kalkulacije delavske režije. To posebno čuti industrija, ki dela za narodno obrambo. Kar je še posebno važno: na ulicah in borzah dela se pokaže, recimo, 100 delavcev, vidi jih pa na tisoče zaposlenih uslužbencev, ki se vsi v trenutku zavedo, kaj jih lahko čaka. Pomoč brezposelnim v obliki brezposelnega podpiranja je pičila, rodi pa v javnosti nov strah pred brezposelnostjo. Ni lahko iti sedaj na počitnice v strahu, da po počitnicah morda sledi prekinitev delovnega razmerja. To je nov povod, zakaj je javnost razburjena in prihaja iz ravnovesja.

Najbolj prizadeti so seveda tisti, ki prvič iščejo delo. So to študentje, ki so končali študije, in dijaki, ki so dovršili poklicne in strokovne šole. Zanje ni nobene preobilice dela, ga je rajše veliko manj kot zadnja leta. Ti so obsojeni na čakanje in ne vedo, kaj naj naredijo s svojim prostim časom. Postanejo najprej plen demagogov in socialnih "reformatorjev". Dokaze o tem so nam dali dogodki zadnjih let v vseh večjih ameriških mestih.

Né kaže tudi pozabiti na naše male farmarje. So to dvoživke: praviloma so zaposleni že kot delavci, obenem pa še obdelujejo svoje farme. Do sedaj se jim ni godilo slabo; saj so imeli delo v tovarnah; pridelke so pa lahko vnovčili po tekočih tržnih cenah. Sedaj so v skrbah, ali bodo mogli še ohraniti delo kot dvojni zaslužkarji in kako bodo

prodajali svoje pridelke. Zaenkrat so nastavili kar visoke dnevne cene, toda se že čuti, da potrošnja pojema. Prvi, ki bodo prišli pod udarec, bodo ravno oni, kajti velike farme imajo svoje odjemalce po vsej deželi, manjši se pa navadno omejujejo na farmerske trge okoliških držav.

Stanje seveda ni tako obupno, kot kažejo prva poročila. Vsaka stvar se počasi vnese, tudi farmersko gospodarjenje. Treba je le, da mali proizvajalci dobi pravičen nasvet. Tega pogosto manjka.

Pri nas so namreč tudi gospodarska poročila rada politično prepleskana. Ako prihajajo iz vrste federacije, so navadno bolj optimistična, iz opozicijskih vrst pa prihajajo črno-bela. To marsikoga premoti, da ne najde prave srednje linije.

Omejili smo se le na gospodarske momente, ki vplivajo na naše razpoloženje. Dodati bi bilo treba še politične. Teh trenutno še ni mogoče nabrati. Še niso tako formirani, da bi jim človek lahko brezpogojno verjel. Politiki radi prihranijo svoje glavne "novice" za zadnje dneve volivne kampanje. To je sicer napačno, pa se ne da pomagati. Sicer je pa stanje tako, da ga s svojo politično modrostjo ne bodo mogli dosti predrugačiti. Morda je to prav. Naj gospodarstvo hodi svojo pota, politika pa svoja. V takih slučajih nismo imeli posebne škode, morda je tuli letos ne bomo od tega imeli.

BESEDA IZ NARODA

Župnik Mirko Kozina — srebrnomašnik v Anrasu na Tirolskem

CLEVELAND, O. — Ko smo se v preteklih dneh v Clevelandu in drugod po slovenskih naselbinah v ZDA in Kanadi slovesno spominjali 25-letnice slovenske narodne tragedije, je v skriti gorski vasi Anras pod visokimi tirolskimi velikani tiho opravil svojo srebrnomašno daritev rojak Vladimir Kozina, danes župnik na ameriški župniji v Brentwoodu v Kaliforniji. Da opravi svojo srebrno v. mašo tako daleč od svojih rojakov, se je g. Vladimir Kozina odločil za zagadelj, ker ga je pred 25 leti, 26. majnika 1945, rajnik ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman v tej vasi posvetil v mašnika, odnosno ker je nato na praznik sv. Rešnjega Telesa, 31. majnika 1945, v anraški cerkvi daroval med vernimi Tirolci svojo prvo slovesno sv. daritev Gospodu v zahvalo.

Kdo je g. Vladimir Kozina, slovenskim ljudem ni potrebno pripovedovati. Zverinski pokol Kozinove družine iz Zapotoka pri Sodražici na Dolenjskem po komunističnih partizanih je danes splošno znan. Na Slovenskem je mnogo družin, ki so bile v času komunistične revolucije v naši domovini na tako krvav način po komunističnih rabljih prizadete, toda samo družina Jožeta Mavsarja iz Praproč pri St. Rupertu na Dolenjskem ji je po svoji strašni žrtvi in po svojem velikem daru nebesnemu Očetu za svojo žrtve najbolj podobna. Obe ti naši slovenski družini sta namreč kakor po čudežu dali Gospodu v zahvalni dar dva sina za Njegova služabnika, da bosta zvesta pričevalca Njegovoga nauka.

Srebrnomašniški jubilat Vladimir Kozina je bil rojen 16. svečana 1919 v Zapotoku pri Sodražici na Dolenjskem. V družini je bilo enajst otrok. Vladimir, ali kakor so mu rekli Mirko, je bil šesti po vrsti. Ljudsko šolo je opravil v Sodražici, eno leto meščanske šole v Ribnici, klasično gimnazijo pa na škofijski gimnaziji v št. Vidu nad Ljubljano. Nato je stopil v ljubljansko bogoslovje. V tem času je izbruhnila druga svetovna vojna, katere se je zaključila s komunistično revolucijo v naši domovini in ki ni prizanesla tudi Kozinovi družini. V sredo ponoči, 26. avgusta 1942, so komunistični partizani pri Kozinovi opravili svoj krvavi posel: ubili očeta in mater in brata invalida.

Mirku Kozinu kakor tudi številnim drugim tedanjim ljubljanskim bogoslovcem ni bilo dano, da bi bil v domači ljubljanski stolnici posvečen v duhovnika, da bi v domači cerkvi v Sodražici opravil slovesno

svojo prvo daritev. Prve dni majnika leta 1945 je moral namreč tudi on na trnjevo begunsko pot, na kateri se je najprej ustavil visoko gori v tirolskih hribih v vasi Anras. Ko bo nekoč napisana podrobna zgodovina slovenske politične emigracije, bo v njej opisano tudi to prvo, še predvtrinsko slovensko begunsko središče. Semkaj se je namreč v prvem času našega begunstva zateklo okrog 30 slovenskih visokošolcev, med njimi tudi nekaj ljubljanskih bogoslovcev in duhovnikov. V Anrasu, v tamkajšnji starodavni hribovski cerkvi je prejel slovenski bogoslovec-begunec Mirko Kozina 26. majnika 1945 po rajnkem ljubljanskem škofu dr. Gregoriju Rožmanu zakrament sv. mašniškega posvečenja. Takratni anraški kaplan Schuster je s svojimi dobrimi župljani pripravil izredno ljubezno sprejem škofu Rožmanu za tako pomembno slovesnost v njihovi sredi. Otroci in mladina v lepih domačih tirolskih narodnih nošah so pri sprejemu ljubko pozdravili in nagovorili škofa in mu poklonili lep planinski šopek. Po posvečenju sta srečnega posvečenca nagovorila v slovenskem jeziku še gđc. Vida Koželj in dr. Ludvik Leskovar.

Na praznik sv. Rešnjega Telesa, 31. majnika 1945 je v isti cerkvi, v kateri je bil par dni prej posvečen v mašnika, g. Mirko Kozina opravil svojo prvo slovesno sv. daritev. Bil je izredno lep, čist planinski dan. Pred župniščem je brata novomašnika nagovorila sestra Milka in mu izročila novomašni križ. V sprevedu v cerkev so bili razen novomašnika še škof Rožman, anraški župnik in dr. Ludvik Čepin in vsa druga slovenska takratna anraška begunska družina. Novomašno pridigo je govoril škof v nemščini. V govoru je zbranim Tirolcem povedal, kako je g. novomašnik izgubil starše, brata in domovino. Vsa cerkev je jokala. Ob koncu sv. maše je novomašnika presenetila stara slovenska novomašna pesem "Novomašnik, bodi pozdravljen!" Zapeli so mujo akademiki. Po sv. maši je sledila procesija sv. Rešnjega Telesa. Sla je skozi vas na polje in nato spet v cerkev. Bilo je neizmerno lepo. Molitev, pesem in godba je odmevala od visokih Dolomitov. Nad vsemi so plapolala bandera. Ljudje malone vsi v narodnih nošah.

Po vsem tem je bilo v župnišču skrbno pripravljeno kosilo. Nekako okrog tretje ure popoldne je prišel iz Vetrinja kanonik dr. Janez Kraljič. Škofa so poklicali od mize. Nič več se ni vrnil na novomašno gostijo. Ostal je v svoji sobi. Od dr. Kraljiča je dobil namreč sporočilo, da domobrance in druge begunce vračajo. Novomašnik tisti dan še ni zvedel za to žalostno novico.

Po novi maši je g. Mirko Kozina deloval v anraški župniji. Ljudje so ga silno vzljubili, posebno mladina ga je imela rada. Nase pa je po škofovem naročilu prevzel tudi duhovno skrb za slovenske begunce v Anrasu in okolici. V tem času je izdal med drugim nekaj števil "Slovenec v Tirolah", dva škofova križeva pota in svoj slovenski begunski molitvenik. Domačo mladino je goreče poučeval v verouku. Z njo je podal več lepih iger, med temi tudi znano "Župnik v cvetočem vinogradu", katero je sam prevedel v nemški jezik. Za v vojski pobite anraške župljane so ponesli na 3000 m visoko goro Gumerjavel težek križ, kjer je opravil Mirko sv. mašo in po njej blagoslovil spominski križ. Preden je jeseni 1948 odšel v Ameriko, je blagoslovil nove zvonove, ker jim je prejšnje pobral Hitler.

Da se je g. Mirko Kozina odločil praznovati svoj srebrnomašni jubilej v Anrasu, med tistimi dobrimi Tirolci, ki so njemu in tolikim drugim bednim slovenskim ljudem v tistem hudem času storili toliko dobrega, mu je samo v čast, nam pa v ponos. Naj g. srebrnomašnik sprejme tudi naše čestitke z željo, da bi mogel še dolgo s takim uspehom služiti Bogu, svojemu narodu in Ameriki.

V Ameriko se bo vrnil 28. t. m. Janez Sever

Njujorški srenjčan k sosedu spet pride

NEW YORK, N.Y. — Včasih ima človek nekoga in nekaj rad, pa skorajda se ponekajkrat skaže, da ne bi znal ali pa morda niti ne bi mogel z besedami povedati, odkod in zakaj takšno počutje in takšen odnos notranje naklonjenosti.

Nekaj takšnega odnosa je v meni do slovenske svetokriške cerkve in njenega okolja v Bridgeportu, pa čeprav je danes čisto drugačn, kot ob prvem srečanju s tem okoljem. Zmeraj se sprašujem, zakaj tolikšna navezanost na ta kočček ameriške zemlje, kjer tudi precej Slovencev živi. Temu se še bolj čudim ob pomisli, kdaj in ob kakšni priliki sem prvič prišel v Bridgeport!

Nikakor ni bil to nek vesel trenutek. Bil je sončen in vroč dan, že čisto sredi jeseni, poln čudovitih barv, v katere se utrjena narava odene tik pred svojim začasnim umrtjem, ko sem prišel kropit prijatelja dr. Alojzija Kuharja in sem se vrnil na njegov pogrebni dan.

Na parah je ležal v farovžu, ko sem ga kropil. Zares težko je rečeno, trdo in neusmiljeno se sprva sliši in vendarle bo menda res, da sem na ta — žalostni polni — dan našel v tem kraju tolikšno domačo žalost, da sem bil z vsem bitjem svojim — ne v Bridgeportu, ampak v svoji očetniji na Slovenskem. Farovž, hišica v zelenju; dvo-rišče, posuto s peskom. Pes na verigi se zaganja proti meni in me oblaja, ko odprem vrata v ograji in stopim na vrt pogledat, kako tu za hišo izgleda.

Potem stopim v cerkev in od takrat zmeraj premisslujem, zakaj so jo poimenovali cerkev Svetega Križa? Križev pot v njej je svojevrstna posebnost, da ne rečem umetnina!

Zadnje čase menim, da je v tem imenu tudi simbolika zdajšnjega stanja svetokriške slovenske srenje. Križ je simbol trpljenja in sosedna slovenska fara se mi zdaj zdi, da je v strašnem trpljenju, vsa razpeta na križu.

Rimski vojaki so po Pilatovem ukazu Kristusa razpeli na križu, toda pri tem so sodelovali tudi njegovi rojaki. Nekaj podobnega se godi s svetokriško slovensko srenjo. V splošnem trpljenju in ob skelečnih ranah, ki so jih zarezali v tamšnjo našo narodno skupnost zunanji ostri posegi, domači lastni brat-

je in sestre si ne zmirajo skelečnih ran z bratsko ljubeznijo, ampak si v te rane mečejo gobe, težkopeneče žolčnosti.

Torej pokop človeka, ki je rad govoril o življenju slovenskega naroda z optimizmom in s skrbjo, kaj bo z njim, je bil povod za moje prvo srečanje s svetokriško cerkvijo, njenim okoljem in z njenimi ljudmi. In tako sem se srečal tudi s pokojnim župnikom Farkašem, s katerim me je marsikdaj povezovalo isto narodno čutenje.

Koder je kaj narodne navade in koder se kdaj zablesti utrinek starega narodnega običaja, tja me duša naganja, tja me srce vleče. Tako sem po pokopu dr. Kuharja spet prišel v to slovensko svetokriško okolje samo zaradi Telovega, ker v tej fari poznajo za ta dan cerkvenega koderarja še procesijo Rešnjega Telesa in oltarje v naravi. Vsako leto je bilo lepo, pred dvema letoma pa še posebno, ker takrat je bilo petje čudovito. Na vprašanje me, kako je bilo letos? Težko bi vam povedal. Ne, da ne bi znal povedati, ampak občutil sem pekočo žolčnost gob, ki rane ne lečijo — ampak še bolj odpirajo.

V skupnostih premnogokrat nastajajo premiki, pretresi, kot v naravi, ko vezave popuste zaradi bogsigavedi kakih nelegih, porojenih v človekovem razmisljanju in ravnanju. Vsi naši naseljeniški rodovi so se zmeraj drobili po tej poti in zaradi taklega vzroka in povoda. Zadnji naseljeniški val se razbija še ob drugih čereh. Vsem tem in vsem nam menda manjka jasnosti pojma narodne zavesti.

Teden dni po obisku v Bridgeportu sem včeraj po prepevanju svetokriških fantov v naši cerkveni dvorani odšel z našim župnikom očetom Richardom kropit umrlo Slovence Ivano Habjan. Stara je bila 82 let in že dolgo popolnoma gluha. Naš župnik ji je nosil stalno sv. obhajilo v Babilon na Long Islandu. Njeni otroci žive v tistem okolju. Pripeljali so jo v Ridgewood in je ležala v pogrebni veži Gies. Otroci ne govore več slovensko in zategadelj niso matere pokopali s pogrebno mašo v slovenski cerkvi sv. Cirila, kamor je mati vsa prejšnja leta prihajala, ampak skozi nemško faro v Ridgewoodu sv. Matija.

Z mislijo na svetokriško slovensko faro, ki izgublja narodni značaj, z mislijo na umrlo Slovence, ki sem jo z župnikom kropil — in smo slovensko molili ob njeni krsti — z mislijo na njene otroke ter z mislijo na vse tiste, ki postavljajo nagrobne spomenike slovenstvu na tujem — sem spet premišljeval o tem, koliko trdne narodne zavesti dobiš in kako dolgo jo ohraniš brez znanja narodnega jezika? Kaj je s to zavestjo brez poznanja narodnih navad in običajev? Kaj je s to zavestjo, če ne poznaš preteklosti svojega rodu? Moje mnenje je, da je nujno za vsakega našega mladega rojaka, da se priuči slovenskega jezika. Za to ni težav. Pripomočkov je dovolj in tudi obisk Slovenskega je danes lahek!

Drugi mislijo, da je zavest že trdna, če kdo v tujem jeziku pove, da so bili starši Slovenci in da on ima še danes rad kranjske klobase; morda vprav zategatelj tak poudarek važnosti na kranjski klobasi, ker je ostala še pri nazivu tistega časa še pred Prešenom, ko je bil le Kranjec Slovenec.

Duša in misel vsakega naroda je v njegovi besedi. S to besedo se vdolbuje njegov duševni obraz, ker z njo gradi od prvih začetkov osnovnih temeljev zgradbo svoje kulture. Zamislite se samo v usodo naše Koroške. Zakaj smo jo zgubili? Naša beseda je tam v preteznem delu umrla in z njo tudi zavest našega človeka. Na Primorskem zemljo še nekako ohranjamo sebi, ker se tamkaj naša beseda še precej sliši.

Pa mislite, da samo v daljnem zdomstvu je zakon življenja spremenjen v našo korist, ker tako žele nekakšni samovodniki slovenskega naroda? Tako govorijo tudi nekateri slovenski duhovni, ker so zdaj pripravljeni oznanjati Njegovo besedo v vsakem jeziku, ker bolje kaže — kot pa v materinem slovenskem jeziku. Slovenskih ovca je premalo, zato naj se priuče zvokov tuje pastirske piščali. Glavno je, da se zbero, kadar mi zatrobimo. Vsem tem je naš pesnik že dejal: piščalkar, prešibak spev je tvoj!

Pa nekateri naslutijo pravo pot in se je ne drže dosledno. Tako sem tudi razmišljal v Bridgeportu na zadnjo majsko nedeljo. Tudi mene je peklo, da ima slovenska narodna fara glavno mašo v angleščini. In zaradi tega je bilo pri njej veliko manj ljudi kot lani ali poprejšnja leta. Nekateri to glavno mašo zdaj namerno bojkotirajo.

Prav tako me je zabolelo, da so bojkotirali tudi procesijo, ki je nekaj iz naše narodne navade in ker je bila vsa slovenska: branje evangelija, petje pesmi za to priliko in vsi blagoslovi in molitve.

In že pri prvem oltarju sem v sebi vzdihnil goreče: O Bog, da bi resničnost ta molitev postala, taktar, ko je duhovnik odmolil: Molimo, o Bog, ki Te greh razžali in pokora potolaži, ozri se milostno na ponižne prošnje svojega ljudstva in odvrni šibe svoje jeze, ki jih za svoje grehe zaslužimo... in ko je duhovnik med blagoslovom pel: Nebeški blagoslov naj blagoslavlja, varuje in ohranja ta kraj in vse, ki v njem prebivajo...

Zares, božjega blagoslova želi njujorški srenjčan svojim slovenskim sosedom v Bridgeportu. Ta pa bo prišel, če bo med vas prišla tista ljubezen, ki ji pravimo bratska in sestrška, ker ste istega rodu, zares iste krvi in istega jezika. Ista beseda vam mora vzbuditi istega duha — naroda slovenskega na tujem.

Tone Osovinik

Triglavski piknik

MILWAUKEE, Wis. — V nedeljo smo sedeli v senci Triglavskega parka in se pogovarjali, kako pripraviti vse potrebno za piknik, ki bo v nedeljo, 21. junija. Šli smo kar po vrsti: kuhinja. Glavno skrb za to je prevzela Zofi Rifelj. Organizirala bo svoj "štab" pomočnic. Piščance bosta na raznu spekla predsednik J. Limoni in Frank Mer-nik. Peka piščancev se jima vedno posreči. Za glavnega gostilničarja bosta Ivan Bambič in Stane Jaklič. Skrbela bosta, da bo pijača dosti hladna za žejne goste.

Velik revež je na takle dan naš blagajnik Ivan Kunovar. Vse račune mora plačati in tam cel dan sedeti in čakati, da se zadnji krajec pade v blagajno. Seve je na koncu vesel, če je piknik uspel. Saj stroški so vedno pri tako velikem podjetju, kakor je naš park.

Franjo Mejač vedno prevzame splošen pregled nad vsem delom in prime, kjer je treba in potreba. Toni Strmšek s svojo pokončno postavbo in nasmehom pazi za red. Seve je še dosti drugih mož in žena, ki bodo prostovoljno poprijeli za delo ta dan. Preveč bi bilo, da bi vse naševal.

Meni so možje rekli, da bi malo napisal v Ameriško Domovino in Amerikanskega Slovenca o tem našem pikniku, ki je namenjen vam, dragi rojaki, ob blizu in daleč. V imenu društva prav lepo vabim, pridite. Za vse bo preskrbljeno. Pokramljava bomo med seboj ali šli babinat ali pa na sprehod po zelenem parku. Mladina bo imela dosti prostora za svoj šport in plavanje v jezeru.

Torej na veselo svidenje v nedeljo, 21. junija, v Triglavskem parku!

F.R.

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Ob 25-letnici je dočrpel
(Pokojnemu Francetu Petriču
v spomin)

Kadar pravični hudo trpi, se zdi, kot da bi se nebo sklonilo k zemlji, da sprejme svoj dar. Tako je bilo v Sloveniji l. 1945. Slovenska zemlja je darovala nebesom desetisoče mučencev, ki jih je pobil brezbožni komunizem. Prav tako je po 25 letih trpel med nami pravični, France Petrič in je 4. junija izdihnil. Nebo se je sklonilo k zemlji in je prejelo svoj dar: Žena je darovala svojega moža, družina svojega očeta, slovenska skupnost zvestega člana in zemlja svojega sina, ki je bil v najlepših letih življenja.

Tudi on, France Petrič, iz fare sv. Gregorija, je doživel tisto prelepo pomlad v letu 1945, ko je bila za tako mnoge pomlad groze. On je bil rešen te groze in je ohranil življenje svoje mladosti. Ko pa smo dočakali 25-letnico zdomstva, je pa tudi on dočrpel in odšel za tisoči mučencev iz leta 1945. Tako smo Slovenci v Torontu z njegovo smrtjo začeli spominske svečanosti ob letošnji 25-letnici.

V soboto, 6. junija, smo pospremili njegovo izmučeno truplo v cerkev Brezmadežne s čudodelno svetinjo. Polna cerkev se je z molitvijo poslavljala od dragega. Prelepo mu je govoril g. župnik Janez Kopač CM, pogrebno mašo pa je opravil g. Jan CM. Po cerkvenih opravilih pa je kakih 80 avtomobilov spremljalo krsto na "Goro miru". In smo stali tam, v gaju zelenja in cvetja, v miru pomladanskega jutra ter polagali v grob mladega moža, od katerega smo se poslavljali s solzami. S toplimi besedami pa se je poslovil g. Feliks Sebanc v imenu zbrane srenje. In kdo se ne bi zamislil v takem stanju in v taki bridkosti:

Ta, ki ga po človeško gledano polagamo v grob prezgodaj, se je odločil že pred 25 leti; in imati sta mu že zgodaj položila v srce sklep, da bo ostal dober in zvest. Dober do vsakega človeka, dober do Boga; zvest svojim najbližnjim, zvest prijateljem, zvest veri in slovenstvu. Ker je bil dober in zvest, je odšel od doma 1945. Vedel je namreč, da bo lažje ostati dober v svobodni tujini, kot v domovini pod vladno brezbožno diktaturo. In dober je hotel ostati za vsako ceno. In je tudi ostal. Tih in skrit je živel med nami, da smo komaj vedeli zanj. Bil je delaven, pošten in dober; nikomur ni odrekal pomoči, tudi za ceno lastne žrtve ne; njegov dom je bil veren in slovenski. Bil je redkobeseden. Ni mahal po zraku z lepimi frazami o ljubezni in o popuščanju. V delu in v vsakdanjem življenju je pokazal, kako naj mož hodi pokonci z ravnim in kako naj vztraja do konca. Ne bo preveč, če zapišem, da tudi njemu ni bilo lahko ostati svetel značaj. Samo on in Bog vesta, koliko je pretrpel za svojo zvestobo in dobroto. Današnji svet imenuje namreč dobrjo slabost, poštenost ima pa branjvrednost, zavednega in doslednega človeka pa imenuje prenapeteža. Danes pa je pok. Francetu že razodeto, kako večna Dobrota plačuje tiste, ki v poštenosti in zvestobi vztrajajo do konca.

Dragi France! Letos se v duhu bolj pogosto in bolj intimno mudimo pri tistih, ki so pred 25 leti padali pod komunističnimi streli in noži. Mislimo nanje, priporočamo se jim, molimo zanje in za narod, za katerega so padli. Med nje si odšel tudi Ti, da jim

poneseš naše osebne pozdrave. Ena družina ste, božja družina. Prosite za nas žive, da bi tudi mi ostali v občestvu z vami, da bi ostali odločni katoliški Slovenci, v katerih ni popuščanja glede brezbožnega komunizma. Uživaj v trpljenju zaslužen plačilo!

Gospo Danico in hčerke naj pa tolaži ljubi Bog!

P. M.

Vse blagoslove mlademu
paru na pot...

Čudna so včasih človekova pota. Vijejo se skozi vrtove veselja in preko pustnih žalosti. Če jih opazujemo in premišljujemo o njih, nam postajajo čudovita. V njih lahko zasledimo risanje božjega Inženirja.

V soboto, 6. junija, popoldne sta stopila pred oltar Brezmadežne s čudodelno svetinjo dva mlada človeka. Mlada pravim, po letih, a že bogata po izkušnjah. G. Jože Muhič si je za svoj življenjsko spremljevalko izbral mlado in prikupno gđ. Albino Petrič. Župnik g. Janez Kopač je bil uradna priča, ko sta si mlada Jože in Albina obljubila zvestobo. Človek bi mislil, da je bil to za oba najlepši dan v njunem zakonskem življenju. Bog pa je dovolil, da je v njuno čašo sreče zdrnknilo mnogo grenkih solza, ker sta bila še kot ženin in nevesta isti dan zjutraj na pogrebu dragega strica Franceta Petriča, ki je za nevesto, za njeno sestro in brata skrbel kot lastni oče. Pa je duhovnik g. J. Kopač CM lepo potolažil novoporočena čes, "pokojino je v večnosti veseli vajine sreče; če bi pa še vedno trpel na bolniški postelji, bi ne mogel biti deležen vajine sreče.

Zvečer istega dne pa sta imela poročno slavo v veliki dvorani Slovenskega doma. Ob novoporočencih se je zbrala velika družina prijateljev, ki so se veselili ob njuni sreči. Tako je mladi par, Jože in Albina, isti dan okušal bridkost smrti dragega strica, popoldne in zvečer pa je v vselem upanju stopil v novo življenje. Obakrat pa so bili okoli zbrani številni prijatelji, ki so z njima delili žalost in srečo.

Mlada gospa Albina in njen mož Jože Muhič sta oba zavedna člana slovenske katoliške skupnosti. Oba pripadata novemu rodu, ki pa sta za doto od doma dobila vzgojo iz vere in slovensko zavest. Bila sta rojena v krajih, ki so Sloveniji dali veliko mučencev in v letih, ko je bilo v Sloveniji hudo, ko jo je komunizem pokril s terorjem in mučeništvom. Po letih pripadata rodu našega 25-letnega zdomstva, a po miselnosti sta novi katoliški par, ki bosta v svoji družini nadaljevala tradicijo mučencev. Naj jima oni pri Bogu izprosijo srečo in blagoslov in to milost, da ne bi nikdar pozabila, da sta bila rojena v dobi slovenskih mučencev.

XI. Slovenski dan
v Kanadi

Kakor je bilo že sporočeno, bo letos Slovenski dan v Kanadi prvo nedeljo v avgustu. Danes naj velja samo kratka vest, da bo vsak, ki bo to videl in bral, takoj rezerviral prvo avgustovo nedeljo za ta slovenski narodni praznik. Čeprav so posvečeni kakemu posebnemu dogodku, ki vse Slovence druži, ali pa kakih velikih osebnosti iz slovenske zgodovine: do poživiti obtok slovenske krvi, da slovenska srca začno zopet bolj živo utripati in da se slovenski ideali zopet približajo življenju posameznikov in slovenskih naselbin!

Se enkrat torej: XI. SLOVEN-

SKI DAN bo letos prvo nedeljo v avgustu: Po pripravih bi človek sodil, da bo pester in zanimov. Na svidenje!

Odbor
Društva Slovencev Baraga

Kramljanje
v misijonskem zaledju

Zgleda, da so poročila o misijonskem delovanju v zaledju Slovencev iz Toronta rodila nekaj več uspehov kot samo tiste tisočake, ki jih Baragov misijonski krožek vsako leto pridelal in odpošlje slovenskim misijonskim delavcem na fronto. Zaledje v korist misijonom se je začelo gibati tudi drugje. Prav je tako, tekmovalje lahko rodi velike uspehe. Ker gre za velike cilje, so veliki uspehi tudi potrebni. Glavne uspehe pa prinese vedno edino le delo. Delo pa je osebno žrtvovanje človeka, darovanje njegovega lastnega časa in dajanje samega sebe in svojih sposobnosti.

Baragov misijonski krožek je imel v četrtek, 4. junija, svoj redni mesečni sestanek. Člani so pod vodstvom predsednika g. Janeza Marentiča brali sv. pismo in prebirali pošto iz misijonskih poljan. Koliko potreb kriči iz te pošte. Lačni in nevedni stegujejo roke. Dalje so začeli pripravljati prireditve za misijonsko nedeljo, ki vsako leto zbere na stotine prijateljev slov. misijonarjev.

Naj na tem mestu sledi danes pismo iz Indonezije, iz njenega glavnega mesta, ker tudi tam dol v Djakarti deluje slovenska duša sestra Deodata Hočevar OSU. Med drugim piše:

"Iskrena hvala za pismo z dragocenim darilom. Vsi smo zelo veseli vaše pomoči in prosimo Gospoda, da vam in vsem prijateljem misijonov stotero povrne in blagoslovi vaše prizadevanje in trud.

Veseli me, da vaš misijonski krožek tako lepo deluje in da ste vključili več mladih članov v vaše vrste. Upajmo, da bo Gospod poklical nekatere izmed njih v svojo službo in da se bodo velikodušno odzvali božjemu klicu. Povsod bolj in bolj prevladuje materializem, ki nasprotuje samoopovedi in žrtvam. Da bi mladi skušali razumeti važnost molitve v življenju. Duša, ki zna moliti, je zmožna vsega.

Tudi Djakarta je polna materializma, kot vsako veliko mesto. Poklici so v Djakarti zelo redki, prav za prav jih ni. Večina poklicev pride iz srednje Jave in otoka Flores, kjer živi ljudstvo še preprosto življenje in je seveda tudi veliko katoličanih v onih krajih...

Združeni v molitvi in žrtvi za razširjanje Kristusovega kraljestva Vas iskreno pozdravlja vaš hvalažna Sr. Deodata Hočevar, OSU."

Za konec sestanka so člani tudi nakazali \$150, ki so jih poslali trem zelo potrebnim članom slovenske misijonske družine. Če bi kdo, ki bere te vrstice, hotel in mogel prispevati za misijone, naj svoj dar pošlje blagajniku krožka na naslov: Mr. Jakob Kvas, 43, Pendrith St., Toronto 4, Ont.

Misijonski por.

Misel ob 25-letnici

"Ob preteku četrto stoletja, odkar se je končala druga svetovna vojna in je domovina padla v komunistično suženjstvo, je za vse Slovence, ki jim je mar usoda domovine in sveta, dolžnost, da pregledajo svojo pot in prečeno njeno smer.

Mi, ki smo leta 1945 odšli iz domovine, ker smo čutili, da jo bomo na tujih tleh mogli bolje ljubiti, ob tej priložnosti vnovič

izpovedujemo svojo zvestobo načelom, ki so usmerjala naše ravnanje med državljansko vojno, in programu, ki se je izoblikoval tudi v času našega zdomstva. Naša privrženost idejam in programu nas kot skupnost označuje in daje našemu bivanju v zdomstvu smisel in smoter." (S.S.S.)

Od "mežnarja"
do župana

Malo čuden je gornji naslov. Tudi zgodba, ki jo bom zapisal, je zveržena. Sicer je pa naravno, da se ne more nekdo povzpeti od kaplarja naravnost do generala. (Tega so bili zmožni samo slovenski hostarji.) Navadno pa gre vsaka stvar po nekem razvoju, po pravilih od stopnje do stopnje. Videli pa bomo, da se more v življenju tudi tako spremeniti, da pride kdo od zgoraj navzdol.

V rodni vasi, ki ni bila ravno velika, so prišli "vodilni" možje po prvi svetovni vojni na misel, da je treba številne malo vredne pašnike razdeliti, da bi imel vsak svoje. V to zemljo bi spadalo tudi sedem parcel, ki so jih rodovi že prej določili od soseske v korist podružniške cerkve, dve od teh pa za vaškega mežnarja. Šest kmetov je od uživanja teh parcel letno plačevalo štiri maše za svojo cerkev; mežnarju je bil to delni dohodek k njegovim plačl. Z razdelitvijo zemlje je padlo zbiranje za maše na vse vaščane, dočim je "zgubljen" zemljo lastoval le par gruntarjev. Mežnar je pa za svojo zgubo dohodka službo odpovedal.

V tej situaciji je pripadla služba mežnarja meni kot mlademu fantu. Začel sem posel, ker drugega ravno ni bilo. Tudi se ni nihče gnal za to sicer neznamo delo, ko o plači ni, da bi sploh govorili. Mežnarjeve dolžnosti so bile sledeče: na tri božične večere je pokropil zbrano srenje, prižgal sveče, pomajal edini še preostali zvon ter odmolil rožni venec. Na Markov dan in tri dni proužil procesij pred Vnebovhodom je nesel vaški križ v procesiji; pomagal pri dveh nedeljskih in dveh delavskih mašah čez leto. Zvoniti z edinim zvonom vsak dan trikrat pa ni bilo več potrebno, saj so itak vsi molili angelski pozdrav bodisi na polju bodisi doma. Tako je odločil vaški "ključar", ki je veljal za avtoriteto v vseh takih vprašanjih. Stvar je tekla naprej; zataknilo se je le pri računih za potrebe cerkve, maše župniku in ostale potrebe. Ključar je v svoji modrosti določil, da vaško cerkev vsi enako potrebujejo in je zato odmeril skoro enake prispevke za gruntarje s 55 ha zemlje kot za one, ki so imeli samo hišo s krpo zemlje. Po tej metodi je ta mož postal že v dveh letih nemogoč. Med tem je umrl tudi moj oče kot drugi ključar. Po dekanijem odloku sem tako postal njegov naslednik. Oni prvi je takoj vse posle predal meni, češ da ga soseska itak več ne posluša in ne uboga.

V vasi je nastal red in mir, ko so bili prispevki razdeljeni po pravilu: zemlja naj nosi stroške. Če nimáš zemlje, ne moreš iz nje nekaj plačevati. V naslednjih letih je prišlo do novih poskusov, da bi vas kupila še en zvon. Do uspeha pa ni prišlo. Zopet se je namreč slišalo po vasi: Zvon bo služil vsem, vsem bo klenkal in zvonil, zato naj bi zanj prispeval vsak približno enako vsoto. Zagovorniki take teze pa niso pomislili, da revež ne more prispevati toliko kot bogataš. Drugega zvona ni smo kupili. Služba obeh poslov, mežnarja in ključarja pa mi je

tekla naprej 33 let. Pretrgal jo je nov izreden dogodek pred leti: odhod v novi svet...

Bom drugič povedal, kako je mežnar postal župan...

JAK

Metro International
Caravan

25. junij se bliža. Tedaj prevzame torontsko mesto atmosfero in življenje svetovnih mest in najrazličnejših kultur. Se od lanskega leta pozvanjajo v spominu vesela, nevsakdanja doživljanja, dnevi in ure vesele sproščenosti in kulturnega udejstvovanja, dnevi naravne, domače družbe, kakor smo je bili navajeni doma, vsak v svojem rojstnem kraju.

Ker je lanski poskus Metro International Caravan lepo uspel, so priprave za isti program, ki je pod vrhovnim vodstvom Community Folk Arts Council-a za torontsko metropolo, v polnem teku.

Na 36 krajih bodo obiskovalci imeli priložnost opazovati in se živjeti v običaje različnih narodov, pokusiti specialitete njihove kuhinje, se razvedriti ob pesmi in zvokih svetovne glasbe. Letos bo slovenska folklorna skupina "Nagelj" pripravila prijazno slovensko hišo v cerkveni dvorani na Manning Ave. Torontčanom se bomo predstavili pod imenom Ljubljana-Slovenija. Naši prostori bodo odprti vsak dan od 25. junija do 1. julija od 6. do 10. zvečer, v soboto in nedeljo od 1. ure popoldne do 9. zvečer. Na razpolago bo: domača kuhinja, domača vina, slovenske plošče itd. K obstoju naše kulture bo pomagala razstava slovenskih izdelkov in naše narodne noše. Domačo glasbo bosta oskrbela orkestra "Veseli vandroveci" in "Sava".

K tej velikopotezni akciji vabimo vse dobromislečce Slovence. Pripeljte mladino v pristno domače slovensko okolje, da bomo spet zadihali tisti srečni domači zrak, v katerem smo rasli mladi in svobodni, prost izumetničene moderne mreže, kjer so fantje vriskali na vasi in dekleta v belih rokavcih zalivala rože na hišnih oknih in pele narodne pesmi. Pridite v obilnem številu! Pomagajte mlademu rodu, da ostane slovenski, da se naši venci za vedno ne posuše, da naša pesem ne umre na tujem.

G. R.

25-letnica Veltrinske
tragedije in krvavih
bratomorov v Sloveniji

Pred 25 leti v tem mesecu se je na Slovenskem odigravala strašna žalo igra bratomorije, kakršne ne pomni slovenska zgodovina. Pretežni del Slovenske Narodne Vojske — potem, ko je bila od Angležev razorožena in iz Vetrinja s podlo lažjo izročena v roke Titovim komunistom — je mož za možem ginil v trpinčenju in masovnem klanju v Skofji Loki, Teharjih, Hrastniku, Kočevskem Rogu in drugod.

To masovno klanje ni bilo izvršeno zgolj iz maščevanja, kot trdijo tisti, ki govore o odpuščanju in pozabi, temveč je bilo skrbno premišljeno in z določeno namenom izvršeno zločinsko dejanje, ki naj bi enkrat za vselej odpravilo vse odločne nasprotne internacionalnega komunizma, posebej pa še nasprotne Titovega krvavega režima v Sloveniji. Načrtno morjenje zločin samo še poveča in za tako nečloveška dejanja ni nobenega opravičila. Mi lahko odpuščamo in smo to dolžni storiti kot kristjani; da moramo pozabiti,

pa ne pravi nobena svetna in ne cerkvena zapoved. Mnogi med nami so danes onemeli in se ne upajo z resnico več na dan, ker imajo v načrtih obiskati stari kraj. Strašno pomilujem take ljudi. S svojim molkom, ki je tudi načrten, grade tlakovane ceste čez grobišča tisočev, da bi se jih čim prej pozabilo.

Dvoje, se mi zdi, izstopa iz te naše narodne tragedije kot tolažljivi dar usode, in sicer dejstvo, da so se Titovci v svojih podlih načrtih uračunali v toliko, da niso dobili nazaj vseh beguncev, ki so bežali pred rdečo poplavo leta 1945. In drugič, da je nekaterim nasilno vrnjenim članom Slovenske Narodne Vojske uspelo pobegniti s kraja morišč in nekaterim celo iz groba, in so tako postali žive priče nezasišlanega in strašnega pokolja, s katerim so se Titovci hoteli znebiti svojih političnih in ideoloških nasprotnikov. Za bodočo zgodovino in njeno objektivno razsodbo so to silno važna dejstva. Porušiti zid, ki so ga komunisti zgradili iz kosti tisočev nedolžnih Slovencev, je nemogoče. Ta zid loči narod od krvavega Titovega režima, ki je samo rdeč despotizem 20. stoletja. Dokler vsem tem od komunizma pomorjenim Slovincem ne bo vrnjena narodna in osebna čast, je neumno govoriti o kakem dialogu.

Mi v tujini, ki smo svobodni, smo zato v dvojni meri dolžni ohranjati spomin na naše narodne mučence, ki so s telefonsko žico povezani in napol nagi padali v masovna grobišča za slovenske narodne svetinje, za katere so se borili stoletja njihovih predniki.

Mi v Torontu se bomo ob 25. obletnici teh tragičnih dogodkov s hvalečnostjo spomnili vseh bratov in sestra, ki so v groznem trpljenju umirali in izročali svoje duše Stvaritelju življenja in večnemu Sodniku. Spominski dan bosta kot pretekla leta tudi letos obe borčevski organizaciji pripravili skupno, in sicer 21. junija 1970 na Slovenskem letovišču pri Boltonu. Ob 11.30 se bo opravila sv. maša za vse slovenske žrtve komunizma, popoldne ob 2h pa bo kratek spominski program. Na to spominsko svečanost vse iskreno vabimo.

O. M.

Kanadske in ameriške
električarske družbe

si medsebojno pomagajo
NEW YORK, N.Y. — To je bilo predvideno že davno, toda le za izredne slučaje, kadar zastane proizvodnja toka na naši ali kanadski strani, kar se je zgodilo pred par leti. Letos je bila pa medsebojna povezanost potrebna zaradi tega, ker je na ameriški strani zmanjkalo toka. Glavni potrošnik New York je namreč porabil veliko več toka, kot je bilo predvideno v dnevih velike vročine, ko so v New Yorku prišle v obrat vse hladilne naprave vseh vrst. Sodelovanje se je obneslo, ni delalo težav ne na naši ne na kanadski strani. Ta slučaj je pa ponoven dokaz, da je naša dežela preslabo planirala porabo toka in ni predvidela potrebe, da bi pravočasno bili narejeni načrti za nove elektrarne. Tako bo ameriška odvisnost od Kanade v sezonah velike potrošnje toka stalen pojav, morda kar za nekaj let.

Tudi iz Južne Koreje
pojdejo naše čete domov

WASHINGTON, D.C. — Proračunska stiska sili našo narodno obrambo, da vztraja pri južnokorejski vladi na zahtevi, da je treba začeti razgovore o umiku naših čet od tam. Naših čet je sedaj tam 64.000, je pa vprašanje, ali so tam potrebne. V Pentagonu so že napravili načrt za umik. Umik se bo vršil postopoma, pozicije naših vojakov bodo prevzele čete Južne Koreje. Seveda bo treba preje

južnokorejsko armado modernizirati.

ZDA so baje pripravljene žrtvovati v ta namen cel bilijon dolarjev, ki naj jih Južna Koreja dobi v petih letih. Do takrat bodo tudi umaknjene zadnje čete iz Koreje. Pogajanja se bodo najbrže začela že v nekaj tednih.

Južna Koreja dobiva sedaj letno \$40 milijonov prispevka za vojne izdatke. Znesek \$200 milijonov bo torej velik skok nazgor, pa tudi velika vaba za Južno Korejo.

Škofijsko palačo bo prodal

V mestu Bilbao v Španiji je škof s posebnim pismom obvestil vernike, da namerava prodati razkošno škofijsko palačo. Potem bo kupil drugo bolj preprosto, a bolj praktično stavbo za škofijske urade.

S prihranjenim denarjem upa, da bo mogel v prihodnjih petih letih zgraditi 40 novih cerkev, ki jih škofija nujno potrebuje.

CLEVELAND, O.

DRIVER
Able bodied man to make deliveries with our 12 foot van truck. Steady reliable job for a family man. No layoffs. 5 days.

LESKOVITZ BROS.
2134 E. 107 St.
between Carnegie and Cedar
(122)

Ženske dobijo delo

Female help wanted
General Office Help
High school graduate, typing necessary. Knowledge of Slovenian. Vicinity of St. Vitus. Please call 431-0628
(118)

Čistilka
Iščemo čistilko za ob petkih. Mora razumeti angleško in imeti priporočila. \$15 in Social Security. Blizu Shaker Square. Kličite 932-5973
(120)

MALI OGLASI

V najem
hiša za eno družino, dve spalnice, na E. 146 in Lake Shore Blvd. Nobene živali. \$95.00 na mesec. Kličite 729-1155.
(118)

V najem
Oddamo 4 sobe zgoraj dvojici. Peč in hladilnik v stanovanju. \$60 mesečno. Kličite po 6. uri ali v soboto in nedeljo 361-2342
(120)

V najem
Oddamo 4 sobe, zgoraj, v fari sv. Vida. Kličite 431-0160.
(119)

Naprodaj
Zidana hiša za 2 družini, 5-5, na E. 200 St., blizu Lake Shore Blvd., 2 garaži, cena \$39.800. Kličite 944-8371
(121)

Air Conditioner naprodaj
Proda se Gibson Air Conditioner v dobrem stanju, radi selitve. Kličite 261-0768.
(16,19 jun)

Išče stanovanje
Upokojenka bi rada dobila stanovanje, 2 ali 3 sobe, v bližini cerkve sv. Kristine ali E. 185 St. Kličite 391-8891.
(119)

V najem
Oddamo 4 neopremljene sobe zgoraj starejši ženski ali dvojici, v St. Clairski okolici. Kličite 431-6631.
(16,23 jun. 7 jul)

Išče se
tri ali štiri sobe spodaj za starejšo dvojico. Dobri plačniki. Kličite HE 1-9653.
(16,18, 19 jun)

Sobo oddam
Lepo, čisto, opremljeno sobo oddam zaposlenemu moškemu. Na 1189 E. 176 St. Oglasite se osebno na istem naslovu.
(119)

LUIS COLOMA:

MALENKOSTI

Zavzemal je bil pred leti v Curritini hiši tisto mesto domačega prijatelja, ki ga je za sedaj posedoval Juanito Velarde.

Gubernador se je veselil maščevanja. Vprašal je ekselencio Martineza, ali bi bilo primerno, da objavi ta pisma v časopisih. "Ne bodi neumen, prijatelj," ga je zavrnil minister. "Ali misliš, da je še kdo v Madridu, ki ne bi vedel za ta pisma?"

"Kako pa se naj koristimo s to najdbo?"

"Prav malo bo koristila! Vrnimo pisma kondesi!"

"Tako! Čemu pa jih je potem prinesel načelnik s seboj?"

"Pa jih pošljimo Villamelonu! Delo usmiljenja storimo, ako poučimo nevedne..."

"Krasno!" Gubernador je obdučoval makiavelizem ekselence ministra.

In koj se je vsedel in napisal vdano pismo markizu Villamelonu. Opravičeval se je, da ga je to jutro motil, in mu je javil, da vrača zaplenjena pisma. Prosil ga je, naj jih dobro pregleda, ali so vsa, in zlasti, da naj pozorno preišče tisti zavitek s 25 pismi, ako morebiti katerega ne manjka — — —

Vratar je izročil gubernadorju dehteče pisemce. Človek bi bil mislil, da ga je poslala kakšna senora, pa je bilo le od lepega ministra Garcije Gomez. To je bil junak salonov, dandy tega vsekakor naprednega ministristva.

Obveščal je v pisemcu gubernadorja, da pripravljajo markiz Butron — Izabela Mazacan da mu je to izporočila — za večer veliko demonstracijo, katere se bodo udeležile senore in cabalieri iz vseh aristokratskih krogov, in da bodo senore nosile mantille in peinete.

Iznova je rohnol gubernador. Krepko se je rotill, da jim bo že pokazal, kaj se pravi, demonstrirati s peinetami in mantillami. "Ne bodi neumen, prijatelj!" ga je zopet miril ekselencija minister, "prav lahko si boš pomagal!"

"Kako pa—?"

"Poklič! Klavdija Molinos!"

Klavdij Molinos je bil popoln lopov, političen pretepač, kakršnim je v tistih časih pšenica cvetela. Pravili so, da je desno roka vlade in generalissimus stranke nasilstva.

Klavdij je vstopil. Minister in gubernador sta ga sprejela ka-

kor sebi enakega, kot pomočnika. Razvil se je živahen pogovor. Klavdij je naglo odšel, in odpravil se je tudi Martinez z resnobno počasnostjo, z nagnjeno glavo, roke in palčico na hrbtu. Gubernador je ostal sam. Zadovoljno si je mel roke, majhne in debele, na katerih je pa tu in tam ticala med nohti nesnaga.

"Tisti večer o polsedmih ni bilo dobiti nobenega voza v Buen Retiru in v parku. Sto in sto pa jih je vozilo počasi čez Pasco de Recoletos v Castellano.

Dunaj pri "Zvezdi" v Pratur, Berlin v svojem "Unter den Linden", Pariz v "Bois de Boulogne" ne nudijo tako lepe in pestre slike, kakor jo je bilo videti tisti večer ob solnčnem zapadu v "Fuente Castellana"; nepregledna vrsta razkošnih voz se je vila med množicami gledavcev, polne so bile kočije senor iz vse aristokracije, v žižbovarnih oblekah, z belimi in črnimi mantillami, cvetlice v lasih in šopke v rokah; cvetlice so krasile konje in livrove kočijažev, s cveticami in z zelenjem so bili ovenčani vozovi. Ponosno in varno so vozili skozi to vrvež, držali vajeti v eni roki, v drugi bič, opto ob koleno. Lakaj v bogatih livrehaj so sedeli poleg njih s prekrizanimi rokami.

Biči so pokali, konjska oprava se je lesketala, vozovi so ropotali, konji so topotali s kopiti po trdem tlaku, zvonilo in donelo je po zraku, ki je vonjal po lilijah in vijolicah, po parfumu senor in po cestnem prahu. Zarki večernega solca so nizko padali in prodirali skozi vrhove dreves, se lesketali v srebrnih opravih konj, v svetlih gumbih livrehaj in jeklenih okovih kočij ter oblivali vse s tisto prelepo rahlorožnato lučjo madridskega večera.

Po širokih trotoarjih ulice de Alcala se je sipala gosta množica radovednih ljudi. Tudi med njimi si videl tupatam mantillo in peinete.

Senore v vozovih so se pozdravljale, si nasmihtavale in si pokimavale. Prikriti pa si niso mogle neke tajne boječnosti in plahosti, kakor jo čutijo hudo mušni učenci, kadar se pripravljajo na kako novo porednost.

Pri palači de la Moneda se je množica naenkrat ustavila, vozovi so začeli voziti počasneje in so se porazdelili na desno in levo, široka pot se je odprla elegantni kočiji, ki je privozila od fonzovcev.

strani. Peljalo jo je dvojje plemenitih, temnih rjavcev visokega stasa, ponosne hoje in ognjevitih. Igraje jih je vladala Tomova krepka pest, kakor se je vetrič igral z vejicami lilij in nageljnov, ki so krasili drago opravo konj.

Naslonjena v mehke blazine je sedela v vozu kondesa de Albornoz, plemenitost ji je sijala z lica, srce pa ji je polnila brezstidna častihlepnost. Na njeni desnici je sedela markiza de Valdivieso, prijateljica in sorodnica. Njuni obleki sta kazali narodne barve. Kondesa de Albornoz je bila oblečena v rumeno in je nosila črno mantilo, Valdivieso pa v rdečo z belo mantillo. V lasih in na prsih sta imeli zataknjene bele in rdeče nageljne. Četa aristokratov na konjih je spremljala voz ob straneh. Tako je slavila Currita svoj vhod v Castellano.

Markiz de Butron je mogel šteti in pregledovati domišljave čete svojih ženskih sobojenikov. Tam med drugimi je stal njegov voz. Njemu ob strani je sedela markiza, njegova častiljiva soproga. Njeno ime je bilo slavno med špansko grandeezo.

Pripeljala se je tudi Izabela Mazacan, njena prijateljica Leopoldina Pastorjeva, Pilar Balsano, dukesa de Bara, Carmen Tagle in vsa druga neštevilna množica teh zvezd in luči na nebu madridske aristokracije. Med njimi je zlasti bodla v oči obilna senora de Lopez Moreno s svojo hčerko Lucy. Oblečena je bila v modro ter je imela belo mantillo in v lasih velike rože, in skoraj poln voz je bil. Kočijaž in lakaj sta imela široke kalaneške klobuke, hlače in telovnik pa iz temnega žameta.

Vse te senore, ene dvomljive čednosti, druge na zunaj lahkožive in frivolne, v srcu pa še poštene, celo čednostne, so pozdravljale velejasno kondeso, se ji smehljale ter s svojo navzočnostjo in s svojim bogastvom, ene iz nevednosti, druge iz strahu pred tovarišicami, mnoge tudi iz hudobnosti in vedoma povečavale slavo greha in slabega zgleda, kakor je to navadno v takozvanih višjih krogih.

Pa ni dolgo trajalo to zmago-slavje. Nihče ni vedel povedati, odkod se je pravzaprav vzela tista čudna prikazen. Eni so pravili, da od dirkališča, drugi, da iz predmestja Salamanca, zopet drugi, da iz hotela, ki je stal med drevjem Castellane. Dejstvo je bilo, da se je med dolgo vrsto vozov naenkrat pojavila velika kočija s štirimi belci. Dve ženski sta sedeli v vozu, rdeče oblečeni sta bili in sta imeli dolge mantille in peinete. Njima nasproti pa je sedel oduren človek, na glavi je imel cilindar, nekoliko postrani, in je nosil veliko ponarejeno brado. Vsekakor je bilo vse skupaj grda karikatura aristokratskih senor stranke Albornozovcev.

Pa ni dolgo trajalo to zmago-slavje. Nihče ni vedel povedati, odkod se je pravzaprav vzela tista čudna prikazen. Eni so pravili, da od dirkališča, drugi, da iz predmestja Salamanca, zopet drugi, da iz hotela, ki je stal med drevjem Castellane. Dejstvo je bilo, da se je med dolgo vrsto vozov naenkrat pojavila velika kočija s štirimi belci. Dve ženski sta sedeli v vozu, rdeče oblečeni sta bili in sta imeli dolge mantille in peinete. Njima nasproti pa je sedel oduren človek, na glavi je imel cilindar, nekoliko postrani, in je nosil veliko ponarejeno brado. Vsekakor je bilo vse skupaj grda karikatura aristokratskih senor stranke Albornozovcev.

Pa ni dolgo trajalo to zmago-slavje. Nihče ni vedel povedati, odkod se je pravzaprav vzela tista čudna prikazen. Eni so pravili, da od dirkališča, drugi, da iz predmestja Salamanca, zopet drugi, da iz hotela, ki je stal med drevjem Castellane. Dejstvo je bilo, da se je med dolgo vrsto vozov naenkrat pojavila velika kočija s štirimi belci. Dve ženski sta sedeli v vozu, rdeče oblečeni sta bili in sta imeli dolge mantille in peinete. Njima nasproti pa je sedel oduren človek, na glavi je imel cilindar, nekoliko postrani, in je nosil veliko ponarejeno brado. Vsekakor je bilo vse skupaj grda karikatura aristokratskih senor stranke Albornozovcev.

Imenik raznih društev

Oltarna društva

OLTARNO DRUŠTVO FARE SV. VIDA

Duhovni vodja Rev. Rudolph A. Praznik; predsednica Mary Marinko; podpredsednica Mary Zorenc; tajnica in blagajničarka Mary Ottonic, 1110 E. 66 St., tel. HE 1-6933; zapisničarka Mary Farčnik; rediteljica Anna Marincek. Nadzornici: Dorothy Strniša, Jennie Femec. — Seje so vsako prvo nedeljo v mesecu ob 1:30 popoldne v šoli sv. Vida.

OLTARNO DRUŠTVO FARE MARJE VNEBOVZETE

Duhovni vodja Rev. Victor Tomec; preds. Pavla Adamic, podpreds. Dorothy Curk; tajnica in blagajničarka Ivanka Kete, 15709 Saranac Road, 681-0813; zapisničarka Mary Strancar. Nadzornice: Ivanka Tominec, Ana Nemeč, Ana Tomšič. — Skupno sv. obhajilo vsako prvo nedeljo v mesecu pri 8. maši, isti dan popoldne ob 1:30 uri molitvena ura; po blagoslovu pa seja v cerkveni dvorani.

DR. SV. REŠNJEGA TELESA

Duh. vodja Rev. Joseph Varga, predsednica Mrs. Frances Lindić, 3544 E. 80 St. 441-0941, podpredsednica Agnes Russ tajnica in

blagajničarka Mrs. Frances Zim merman, 3546 E. 80 St. tel. 641-1155 zapisničarka Mrs. Mary Guden, nadzornice: Mrs. Mary Guden, Mrs. Helen Mirtel in Mrs. Angela Stražar; banderonšinja Mrs. Angela Stražar. Skupno obhajilo je vsako prvo nedeljo v mesecu pri maši ob 8:00, popoldne ob 2:00 isti dan pa molitvena ura. Seje so vsak tretji mesec in po potrebi.

Društva Najsv. Imena

DRUŠTVO NAJSVETJESEGA IMENA FARE SV. VIDA

Duhovni vodja Reverend Arthur Zanutič, predsednik Edward F. Arhar, podpredsednik Anton Oblak, slov. podpredsednik John Ovsenik, zapisnikar John Hočevar ml. slov. zapisnikar Anton Kosir, ml. tajnik Joseph Hočevar 1172 Addison Rd., blagajnik Stanley Hribar. — Skupno sv. obhajilo vsako drugo nedeljo v mesecu pri 8.00 sv. maši. — Seja se vrši po sv. maši v cerkveni dvorani.

DRUŠTVO NAJSV. IMENA PEI MARJI VNEBOVZETI

Duhovni vodja župnik Rev. Viktor Tomec; predsednik John Buchanan; prvi podpredsednik Frank

Hudak; drugi - slovenski 1. podpredsednik Rudi Knez; tajnik Steve Bolčević, 650 E. 160 St., Tel. 681-2792; zapisnikar Louis Koenig; blagajnik: Mike Turpack, 2351 Green Road, C., O. 44121; načelnik za bol. oskrbo Frank Sluga, 1192 E. 178 St. C., O. 44119. Tel. 531-8622; njegova pomočnika Art Eberman in John Petrič; dopisnik Frank Znidar; slovenski dopisnik Zdravko Novak; maršali: Jože Sajavec, Rocco La Penta, Allan Spilar; vodja mladine Allan Spilar; duhovne vaje Art Eberman; načelnik programov: Henry Skarbec. — Skupna sv. maša s svetim obhajilom vsako 2. nedeljo v mesecu ob osmih zjutraj, po maši sestanek v šolski dvorani.

Pevska društva

GLASPENA MATICA
Predsednik Mrs. June Price, prva podpreds. Olga Klancher, druga podpreds. Mrs. Marie Shaver, tajnica Miss Josephine Misic, 1111 E. 72 St., HE 1-1837, blagajničarka Miss Jo Ann Stwan; nadzorniki: Mrs. Josephine Bradach, Marie Skorich, Mrs. Mollie Frank, namestnik Robert Klancher. Garderoba: Mary Batis, Marie Shaver. Glasbeni arhiv: Mollie Frank, Mrs. Marie Babbitt, Mojstri odra: Frank Ivanovic, William Mehaffey, Joe Novak. — Pevske vaje se vrše vsak četrtak ob 8. uri zvečer. V SND. soba št. 2.

PEVSKI ZBOR SLOVAN
Predsednik Joseph Durjava, podpredsednik Frank Ivančić, tajnik in blagajnik Stanley Pockar, 22380 Edgecliff Dr., 732-8862; zapisnikar Rudolf Ivancic. Nadzor. odbor: John Poznik Jr., John Globokar, John Turek. Arhivar Joseph Penko. Pevovodja Frank Vauter. — Pevske vaje so vsak tork ob 8 zvečer v Domu na Recher Ave. Pevski zbor Slovan apelira na vse rojake, ki jih veseli petje, da se pridružijo zboru. Seje se vršijo vsake 3 mesece na drugi ponedeljek v mesecu.

PEVSKI ZBOR KOROTAN
Predsednik Franc Kovačič, podpredsednica Slavka Zitnik, tajnica Mary Sekne, 1144 Norwood Rd., blagajnik Frank Lovšin. Krajevni odborniki: Francka Gazvoda, Milan Gorenšek, Marinka Hočevar, Marija Kocjan, Leo Kokal, Rudi Lekšan, Zof Malovrh. Nadzornika sta Ivan Hauptman in Vili Zadnikar. Pevovodja: inž. Franček Gorenšek. Vaje so ob sobotah ob 6.30 zvečer, v zimskem času pa ob nedeljah ob 1.30 popoldne v S.N.D. na St. Clair Ave., soba št. 2. Naslov: Pevski zbor Korotan, 1144 Norwood Rd., Cleveland, Ohio 44103.

PEVSKI ZBOR JADRAN
Predsednik Louis Smrdel, podpreds. Jennie Prime, tajnik-blagajnik Frank Bittenc, 2004 Nelawood Rd., E. Cleveland, O. tel. 541-2102, zapisničarka Angie Potocnik, Arhivar: Mary Pečjak, Jennie Prime, Nadzorni odbor: Cecelia Wolf, Florence Slaby, Mary Dolsak, Glasbeni odbor: Tony Prime, Pete Tomšic, Wilma Tibjash, Veselilni odbor: Sophie Bayok, Jeff Tolar, in Ann Dekleva, Poročevalci: Mr. Kaferle, Wilma Tibjash, Betty Rotar, Pevovodja, Reginald Resnik. — Pevske vaje vsako sredo ob 8. uri v SDD na Waterloo Rd.

PEVSKI ZBOR TRIGLAV
Predsednik Jack Jesenko, podpredsednik John Culkar, tajnica in blagajničarka Margaret Loucka, 3540 W. 63 St., WO 1-5222; zapisničarka in poročevalka Anna Jesenko, nadzornika Ella Samanich in Joe Pultz, zastopnika za Slovenski Dom na Denison Ave. Anna Jesenko. Pevske vaje so vsak četrtak zvečer ob 7:30 do 9:30. Pevovodja Frank Vauter. Koncertni pianist Charles Loucka. — Mesečne seje so vsak 2. četrtak po pevski vaji.

Dramatska društva

DRAMATSKO DRUŠTVO LILJA

Predsednik Lojze Mohar, podpredsednik August Dragar, tajnik France Hren, 21101 N. Vine Ave., Euclid, Ohio 44119, tel. 531-6196, blagajničarka Urška Stepec, zapisničarka Marinka Hočevar, oder Slavko Stepec, France Jenko in France Dolinar; za program Ivan Jakomin, Zdenka Zakrajšek, Ivan Hauptman, Stane Gerdin, Marinka Hočevar, Srečko Gaser in Miro Odar; arhivar Srečko Gaser; bara France Kastigar in Anton Medved; reditelji Peter Trpin, France Stanonik in Lojze Zupančič; knjižničar France Jenko; za šport Miro Celestina; nadzorniki Milan Zajec, Jože Ferra in Franček Urnkar. Članski sestanki prvi ponedeljek v mesecu ob osmih zvečer v Slovenskem domu na Holmes Ave.

DRAMSKO DRUŠTVO "NAŠA ZVEZDA"

Uradniki za leto 1969-70
Predsednik Frank Kokal, podpredsednik Louis Modic, tajnica in blagajničarka Mary Ulyan, 135 Chestnut Lane, Apt. 103, Richmond Heights, Ohio 44143, tel. 261-6409, zapisničarka Frances Modic. Nadzorni odbor: Louis Stavanja, Ed Leskovec, Jennie Hrvatin. Seje se vrše vsak drugi četrtak v mesecu ob 8. uri zvečer v Slovenskem društvenem domu, 20713 Reher Ave., Euclid, Ohio.

Slovenski domovi

FEDERACIJA SLOVENSKEH NARODNIH DOMOV

Predsednik Edwin Grosel, podpredsednik Harry Blatnik, blagajnik John Taucher, finančni tajnik Stanley Pockar, zapisnikar Joseph Fortuna, dopisovalni tajnik Mickey Dancull, 13390 Settlement Acres Dr., tel. 884-8217, nadzorni odbor: Albert Marn, Anton Zak, Joseph Trebec. Seje so vsaki drugi mesec.

SLOVENSKI NARODNI DOM NA ST. CLAIR AVE.

Predsed. Tony Zak, podpredsed. John Centa, taj. Frank Bavec, blag. Josephine Stwan, zapis. Julia Pirz; Nadzorni odbor 5 članov, Frances Tavčar predsednica, Gospodarski odbor 5 članov, Eddy Kenik predsednik, Prosvetni odbor 6 članov, Dr. F. J. Kern in Janko N. Rogelj, častna pred.ednika, Frank Wirant, častni direktor. Seje vsak drugi tork v mesecu ob 8 uri zvečer, v sobi šte 1 staro poslopje.

KLUB DRUŠTEV AJC NA RECHER AVE.

Predsednik Lou Sajovic, podpredsednik Ray Bradac; tajnica in blag. JoAnn Milavec, 23891 Glenbrook Blvd., Euclid, O. 44117, tel.: 531-7419; zapisnikar Edward Leskovec; nadzorni odbor: Frank Kozlevcar, Joe Klopovic, Frank Zigman. Seje za l. 1970 prvi ponedeljek vsak drugi mesec: feb. apr. jun. avg. okt. dec., v American Yugoslav Centru na Recher Ave., ob 8. uri zvečer. — KE 1-9309.

KLUB LJUBLJANA

Predsednik Anton Meklan, podpredsednik Louis Vidovec, tajnica Steffie Koncilijs, 15611 Saranac Rd. GL 1-1876; blagajnik Anton Yerak; zapisničarka Frances Klun. Nadzorni odbor: Molly Legat, Josie Skabar, Frances Julylia. Kuharica Mary Dolšek. Frank Rupert, stric; Angela Barkovic, teta. Pevovodja Frank Rupert. Muzikant John Grabnar. — Seje se vršijo vsak zadnji tork v mesecu ob 8. uri zv. v AJC na Recher Avenue.

DIREKTORIJS SLOVENSKEGA DRUŠTVENEGA DOMA NA RECHER AVE.

Predsednik Joseph Trebec, podpredsednik Edward Leskovec, tajnik Stanley Pockar, 732-8862; blagajnik William Frank; zapisničarka Mary Kobal; nadzorni odsek: Louis Sajovic, John Hrovat, John Evtz, Gospod. odbor: John Troha, Preds., John Adams, Frank L. Kozlevcar. Direktorij: S. J. Kasunic, Al Pestotnik, Joe F. Petric, Jr., Ray Bradac, Upravnik (Poslovodja): Charles Starman — Tel.: 531-9309; Hsniik: Joseph Petric, Sr. Seje se vrše vsako tretjo sredo v mesecu, začetek ob 8. uri zvečer v Društvenem domu, Reher Ave., Euclid, Ohio.

SLOVENSKI DOM 15810 Holmes Ave.

Predsednik Edwin Grosel, podpredsednik John Habat, blagajnik Jos. Ferra, zapisnikar Daniel Pavsek, tajnik Al Marn, tel. 681-6650, gospodarski odbor: Henry Bokal, Eugene March, Frank Kocin Jr., nadzorniki: Joseph Jerkic, Frank Zorman, Richard Spilar, pomočniki: Frank Sustersich, Louis Zavodnik, John Jevnikar, Joseph Lipovec. Poslovodja Anton Bokal, tel. 681-9675. Mesečne seje vsak 4. tork v mesecu ob 7.30 zvečer.

SLOVENSKI DELAVSKI DOM 15335 Waterloo Road

Predsednik Harry Blatnik, podpreds. Jennie Trennel, tajnik Charles Zgonc, blagajničarka Mary Dolsak, zapisničarka Cecilia Wolf. Nadzorni odbor: John J. Prince, Joe Muzic, Tony Prime, poslovodja Fred Marinko, ostali direktorji: Charles Ipavec, Jennie Marolt, Jennie Prime in Ann Zele. Telefon: 481-5378.

SLOVENSKI NARODNI DOM, MAPLE HEIGHTS, OHIO

Predsednik Louis Fink, podpredsednik Fred Filipis, tajnik Emil Martinek, blagajnik Joseph Stavec, zapisnikar Anton Perušek, nadzorniki Frank Urbancic, Al Glavic in Anton Kaplan, gospodarski odbor John Semich, in Millie Lipnos, veselilni odbor Al Glavic, Antonia Stokar, Millie Lipnos in Frank Urbancic, odborniki Andrew Režin st., Anton Gorenc, Andrew Režin ml. in Charles Hocevar. — Seje vsaki četrti tork v mesecu ob 7:30 uri zvečer.

GOSPODINJSKI KLUB NA JU-TROVEM (Prince Ave.)

Predsednica Jennie Bartol, podpredsednica Angela Magovec, taj. Stella Mahnič, blag. in zapis. Mary Taucher, nadzornice: Anna Kresovic, Angela Magovec in Josephine Gerlica. Seje so vsako prvo sredo v mesecu ob 7:30 zv. v SDD na Prince Avenue.

UPRAVNI ODBOR KORPORACIJE "BARAGOV DOM", 6304 St. Clair

Predsednik: Frank Grdina; podpredsednik: Joseph Nemanich; tajnik: Janez Ovsenik, 7505 Cornelia Ave. blagajnik: Janez Breznikar; upravniki: Jakob Zakelj; Baragova prosveta: Frank Cerar; knjižničar: Lojze Bajc; pravni zastopnik: Edmund Turk; odborniki: Stanko Vidmar, Franc Slenc, Vinko Rožman, Anton Meglič, Ferdinand Sečnik, Tony Škil, Franc Kamin. — Dom ima prostore za razne prireditve. Telefon: 361-5926 ali 432-0142.

SLOVENSKA PRISTAVA

Predsednik: Milan Dolinar; Prvi podpredsednik: Stanislav Vrhovec, Drugi podpredsednik: Felix Breznikar; Tajnik: Milko Pust, 18724 Neff Rd., Cleveland, O. 44119, tel. 486-7033. Blagajničarka: ga Berta Lobe. Odborniki: Frank Cenkar, Miro Erdani, Andrej Kozjek, Elmer Kuhar, Edward Ljubi, Frank Lovšin, Filip Oreh, Stane Prisljan, Lojze Petelin, Janez Skubic, Edi Veider, Milan Zajec, Nadzorni odbor: Jože Nemanich, Branko Pfeifer, Vili Zadnikar, Razsodišče: John Kovačič, Mate Resman, John Oster, Duhovni vodja: č. g. Rajko Hobart.

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St. 431-2088
17010 Lake Shore Blvd. 531-6300

GRDINOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM

15301 Waterloo Road 531-1235

K S K J

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLISKA JEDNOTA

(K.S.K.J.)

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA KATOLISKA PODPORNIA ORGANIZACIJA V AMERIKI

sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu.

- Izdaja najmodernejše vrste zavarovalnin za odrasle in za mladino:
- od \$500.00 do \$15,000.00 posmrtnine
- za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote \$600.00
- za odrasle člane bolniško podporo
- članom posodi denar za nakup doma.

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolici izpolnite izresek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K.S.K.J.)
351-353 N.C. Chicago St.
Joliet, Illinois 60431

Radi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice) v naši okolici.

IME

NASLOV

MESTO

DRŽAVA CODE

NAROČITE SVOJIM DOBRIM OČETOM

AMERIŠKO DOMOVINO

KOT DARILO ZA

Očetovski dan

dne 21. junija 1970

Naročite telefonično: 431-3628

Naročite pismeno:

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Prosim, da pošljate Ameriško Domovino kot moje darilo za Očetovski dan na sledeči naslov:

.....
.....
.....

Za to darilo pošiljam znesek \$

Moje ime in naslov:

.....

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov:

.....

Moj novi naslov:

.....

MOJE IME:

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

ELGIN

3 bdrm., 3 bath brk. home with completely equip. beauty shop. 3 stations like new. Owned for business. Excellent loc. Owner. Call SH 2-8088 (118)

NORTHWEST CHICAGO

3 bdrm. mod. brk. ranch. Tile bath & kit. Liv. rm. has WW. crptg. Fin. bsmt., cent. air cond., gas forced air heat, 1½ car gar. Mid-30's. By Owner Call 283-8225 (119)

IMMEDIATE POSSESSION

1511 W. Highland. 3 bdrm., 1½ baths, fin. bsmt. Walk distance to everything. \$16,500. Call Owner 338-8564 (118)

BUSINESS OPPORTUNITY

SNACK SHOP

Good business, well established. Choice suburb location. \$17,000. Call Owner 297-9383 (118)